

Ratos

ÅRSREDOVISNING

1997

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Översikt 1997	1
VD-kommentar	2
Koncernöversikt	4
Ratos verksamhet	4
Utveckling under 1997	5
Börs och konjunktur	8
Riskanalys	9
Ratos-aktien	10
Ratos-aktien. Som fondsparande, fast annorlunda.	12
Aktiva innehav	
Dahl	14
Esselte	16
PriFast	18
Scandic	20
Inter Forward	22
Kapitalförvaltning	25
Aktieinnehav – specifikation	28
Inlösenprogram *)	30
Förvaltningsberättelse	31
Koncernens resultaträkning	32
Koncernens finansieringsanalys	33
Koncernens balansräkning	34
Moderbolagets resultaträkning	36
Moderbolagets finansieringsanalys	36
Moderbolagets balansräkning	37
Bokslutskommentarer och noter	38
Revisionsberättelse	44
Koncernledning	45
Styrelse och revisorer	46
Femårsöversikt	48
Definitioner av nyckeltal	49

*) Inklusive deklarationsinformation avseende
1997 års inlösen av aktier.

Ring Ratos aktieägarservice och lyssna till
kommentarer kring bokslut och delårs-
rapporter, telefon 020-370 371 eller besök
Ratos hemsida på internet: www.ratos.se

This annual report is also available in English.

BOLAGSSTÄMMA

Ordinarie bolagsstämma hålles torsdagen den 2 april
1998 kl 17.30 på Grand Hôtel, Vinterträdgården,
Royals entré, Stockholm.

ANMÄLAN

Aktieägare som vill delta i stämman måste den
23 mars 1998 vara införd i aktieboken som förs av
Värdepapperscentralen VPC AB, samt senast den
30 mars kl 16.00 ha anmält sig till styrelsen,
Förvaltnings AB Ratos (publ), Drottninggatan 2,
Box 1661, 111 96 Stockholm, på telefon 08-700 17 00
eller via Ratos hemsida www.ratos.se under flik
Aktieägarservice.

Aktieägare med förvaltarregistrerade aktier måste, för
att få utöva rösträtt på stämman, senast den 23 mars
1998 ha omregistrerat aktierna i eget namn.

UTDELNING

Styrelsen föreslår bolagsstämman att utdelningen för
1997 blir 3,00 kr per aktie. Avstämningsdag föreslås
bli den 7 april 1998 och utdelningen beräknas då bli
utbetald genom VPC den 16 april 1998.

INFORMATION

Ratos har följande ordinarie informationstillfällen
1998 för sina aktieägare:

Moderbolagets och koncernens
bokslutskommuniké, 18 februari

Årsredovisning, ca 2 mars

Bolagsstämma, 2 april

Rapport januari – mars, 24 april

Rapport januari – juni, 6 augusti

Rapport januari – september, 29 oktober

Den ekonomiska informationen skickas
till aktieägare som så begärt.

Den kan även beställas från:

Förvaltnings AB Ratos (publ)

Drottninggatan 2

Box 1661

111 96 Stockholm

eller på telefon 08 - 700 17 00

eller på e-mail ratos@ratos.se

Produktion: Bouvier Information

Form: Frankfeldt Grafisk Form

Foto: Stig-Göran Nilsson

Tryck: Stellan Ståls Tryckerier, Stockholm, 1998

Översikt 1997

Nyckeltal

	1997	1996
Ratos-aktiens totalavkastning	30%	116%
Börskurs	71 kr	57,50 kr
Kursutveckling	23%	108%
Utdelning (lämnad)	3,00 kr ¹⁾	2,50 kr
Substansvärde	85 kr	74,25 kr
Substansvärdeutveckling ²⁾	18%	51%
Substansrabatt	17%	23%
Totalt substansvärde	7.685 Mkr	7.439 Mkr
Likvida tillgångar (netto) ³⁾	33 Mkr	1.801 Mkr

¹⁾ Föreslagen

²⁾ Inklusive lämnad utdelning

³⁾ I centrala bolag

- Ratos-aktiens totalavkastning 30 (116) % (Findatas avkastningsindex 28%)
- Föreslagen utdelning 3,00 (2,50) kr/aktie
- Substansvärdet ökade under 1997 till 85 kr per aktie, motsvarande 18% inklusive lämnad utdelning

Ratos

Substansvärde 7,7 miljarder kr 1997-12-31

Aktiva innehav

	Dahl	Esselte	PriFast	Scandic Hotels	Inter Forward
Bransch	VVS/VA	Kontorsvaror	Fastigheter	Hotell	Transport
Ägarandel	28%	13% (20%)	35%	29%	100%
Andel av Ratos substansvärde	9%	9%	7%	12%	4%

Kapitalförvaltning

Marknadsvärde
4,4 miljarder kr
Andel av Ratos
substansvärde 58%

Att skapa, att göra synligt och tillgängligt

1997 var Ratos första år som rent investmentbolag. Vi har fått tydliga kvitton från er aktieägare på att ni uppfattar vår strategi och inriktning på det sätt vi hade hoppats. Vi har också haft nöjet att välkomna många nya aktieägare i Ratos under året, vilket är glädjande.

SKAPA AKTIEÄGARVÄRDE

Vägledande för vår verksamhet är att skapa aktieägarvärde. Målsättningen är att uppnå en hög och jämn avkastning. Vi skall uppfylla målet genom att agera som aktiva ägare i högst 6-8 Aktiva innehav och genom förvaltning av en koncentrerad aktieportfölj på ytterligare 8-12 innehav. Utdelningspolitiken och inlösenprogrammet av egna aktier är också viktiga inslag för att nå målsättningen.

Under året har Ratos aktieägare fått en totalavkastning på 30%. Under den senaste femårsperioden uppgår totalavkastningen till 1.111%, vilket tål att ställas mot utvecklingen av jämförbart index, 267%. Den resan har varit gynnsam – men är idag redan historia. Vårt arbete att skapa värde för aktieägarna är en ständigt pågående process. Det är nödvändigt för att framgångsrikt kunna konkurrera om placerarnas kapital. Endast de sparalternativ som uppfyller investerarnas högt ställda avkastningskrav kommer att nå framgång på lång sikt.

Vad menar vi då med att skapa aktieägarvärde? Jo, vår uppgift är att se till att alla värden i alla verksamheter görs synliga och tillvaratas samt framför allt görs tillgängliga för er aktieägare. Värden skapas på flera olika sätt. Genom utveckling av rörelser, genom omstrukturering och genom finansiella åtgärder. De senaste årens omdaning tycker jag visar hur man kan kombinera både rörelse- och finanskunskap.

Våra åtgärder tar sikte på aktieägarnas totalavkastning, dvs summan av kursutveckling och utdelning. Om avkastningen på våra tillgångar inte får fullt genomslag i prissättningen på aktien, är det vår ambition och vårt ansvar att så långt som möjligt åtgärda detta.

AKTIVT ÄGANDE

Idag har vi fem Aktiva innehav: Dahl, Esselte, PriFast, Scandic och Inter Forward. I dessa företag skall vi skapa mer värden genom att agera som aktiva ägare. De befinner sig i olika faser av sin utveckling, varför vi fokuserar på olika frågor i respektive företag.

På vår generella agenda för värdeskapande åtgärder står t ex genomgång av följande områden: Hur ser företagets avkastning ut historiskt och varför? Tillväxtstrategi? Hur uppfattar aktiemarknaden företaget och dess inriktning, ledning och styrelse? Är företagets strategiska inriktning värdeskapande och är bolagsstrukturen optimal ur värdesynpunkt? Är branschstrukturen ”färdig”? Har företaget en ändamålsenlig kapitalstruktur? Är sammansättning och kompetens i styrelse och ledning adekvat? Är företagets kontroll- och styrmedel samt incitament- och bonussystem värdeskapande?

Jag kan ge några exempel ifrån årets arbete. Vi har bl a deltagit i beslutet att omstrukturera Esseltes verksamheten så att de tre affärsområdena ombildas till tre självständiga dotterbolag. Skälet är att inga synergier finns mellan verksamheterna och att respektive gren sannolikt kan utvecklas effektivare på egen hand.

Vi har också medverkat i etableringen av Nordens största renodlade hotellfastighetsbolag, Capona. Detta bolag har bildats genom en överenskommelse mellan PriFast och Diligentia. Denna lösning bidrar till PriFasts renodling samtidigt som kompetensen inom hotellfastigheter kan koncentreras till ett bolag.

I Scandic har vi medverkat och bidragit till att köpet av den finska hotellkedjan Arctia blir möjligt. Via detta förvärv har Scandic befast sin ställning som Nordens största hotellkedja.

Inter Forward har länge varit vårt problembarn. Tack vare ett omfattande arbete med syfte att renodla och fokusera verksamheten har vi nu tre separata verksamhetsgrenar, var och en med goda marknadspositioner och bra möjligheter till en positiv lönsamhetsutveckling. Ett utgångsläge som underlättar och skapar förutsättningar för en framtida ägarspridning.

FRAMTIDA AKTIVA INNEHAV

Under de senaste åren har Ratos arbete i stor utsträckning präglats av förädling, vilket i sin tur har möjliggjort tillfredsställande utförsäljningar. Det ger också utrymme för förvärv. När rätt objekt och marknadsläge yppar sig är vi givetvis redo. Om ett företag är lämpligt som Aktivt innehav eller inte beror naturligtvis på flera faktorer. Exempelvis har företagets storlek och potential för skapande av aktiägarvärde stor betydelse. Vidare är det viktigt att se till att verksamheten passar in i Ratos portfölj med avseende på vår totala riskprofil.

Avgörande är också om Ratos kan spela en positiv roll, om vår närvaro ägarmässigt ökar förutsättningarna för bättre utveckling. Vi studerar löpande tänkbara kandidater och så snart vår kravspecifikation uppfylls, kommer vi att utöka våra Aktiva innehav. Vår främsta ”motståndare” har hittills varit antingen säljarens prisförväntningar eller brist på utbud av lämpliga företag.

ONOTERADE TILLVÄXTAKTIER

I Ratos portfölj, inom Kapitalförvaltningen, finns numera ett nytt och spännande inslag. Vi har sedan en tid investerat en liten andel av vårt kapital i onoterade tillväxtaktier. Ett av skälen till detta är att vi bedömt börsnoterade aktier i sk tillväxtbranscher som mycket högt värderade. Det rör sig om satsningar på små utvecklingsbolag i expansiva branscher. Bland investeringarna kan nämnas telekommunikationsbolagen Telia Overseas, Telelogic och Teligent, IT-företaget Netch, TV-kanalen TV8 samt det medicinskt inriktade riskkapitalbolaget HealthCap. I gruppen ingår också genforskningsföretaget Eurona och högteknologiska Micronic. Innehavet i Telelogic förvärvades i början av 1998, övriga under 1996 eller 1997. För närvarande svarar investeringar i onoterade tillväxtaktier för ca 3% av Ratos substansvärde.

I Ratos kravspecifikation för denna typ av investeringar ingår att det enskilda företaget har en fokuserad verksamhet med spetskompetens inom tillväxtbranscher. Vidare skall den framtida lönsamhetspotentialen bedömas som stor. Ratos måste ges inflytande och samtidigt ha möjlighet till någon form av exit, alternativt likviditet i placeringen, inom två-fem år. Investeringar av detta slag präglas av ett högre riskmoment. I sakens natur ligger att några troligen kommer att bli mycket framgångsrika medan andra kommer att misslyckas. Sett ur Ratos totala portföljperspektiv utgör dessa investeringar en mindre andel. Jag ser kanske en möjlighet att något av dessa bolag på sikt skulle kunna bli ett Aktivt innehav.

Urban Jansson

Ratos verksamhet

Ratos mål och strategi

- Hög och jämn avkastning
- Aktivt ägande i högst 6-8 Aktiva innehav
- Koncentrerad Kapitalförvaltning med 8-12 likvida innehav
- Begränsad risknivå genom effektiv riskspridning, likvida tillgångar och normalt ingen belåning.
- Inlösenprogram av egna aktier.
- Utdelning minst 3% av substansvärde.

Ratos är ett rent investmentbolag noterat på Stockholms Fondbörs. Verksamheten har sin affärsmässiga bas i Norden.

MÅL OCH VISION

Ratos målsättning är att Ratos-aktien skall erbjuda både hög och jämn totalavkastning (kursutveckling inklusive utdelning). Visionen är att Ratos-aktien skall vara det bästa spar- och placeringsalternativet i Sverige för främst privatpersoner.

STRATEGI

Ratos strategi syftar till hög avkastning, god riskspridning och en effektiv värdering av Ratos-aktien. Ratos placeringsstrategi, inlösenprogram av egna aktier och utdelningspolitik är viktiga inslag i strävan att nå målsättningen.

PLACERINGSSTRATEGI

Ratos placeringsstrategi innefattar ett avkastningsstyrt ägande i en koncentrerad aktieportfölj bestående av:

- Högst 6-8 Aktiva innehav, där Ratos har ett betydande inflytande och via aktivt ägande medverkar till respektive företags utveckling. För närvarande utgörs de Aktiva innehaven av Dahl, Esselte, PriFast, Scandic och Inter Forward.
- 8-12 likvida aktieinnehav i huvudsakligen svenska börsnoterade företag som samlas i en Kapitalförvaltning, där Ratos främst agerar via köp och försäljningar utan att ta aktiv del i företagets verksamhet.

Placeringshorisonten i investeringsanalysen är 2-5 år. Onoterade tillgångar skall i normalfallet understiga 10% av Ratos substansvärde. Risknivån skall vara begränsad genom effektiv riskspridning, likvida tillgångar och normalt ingen belåning. Förvaltningskostnaderna skall normalt utgöra mindre än 1% av Ratos substansvärde.

INLÖSENPROGRAM

Ratos inlösenprogram omfattar inlösen av egna aktier till fullt substansvärde. Inlösen kan ske vid upp till tre olika tillfällen om totalt 27% av bolagets aktier. Inlösen genomförs om substansrabatten överstiger 20%. Ett inlösenförfarande har slutförts under 1997, se sid 30.

UTDELNING

Ratos utdelning till aktieägarna skall uppgå till minst 3% av Ratos substansvärde. Den skall också kunna kompletteras med bonusåtgärd, t ex vid extraordinär avkastning.

RESULTATMÅTT

De centrala måtten för att utvärdera Ratos verksamhet är substansvärdets utveckling och Ratos-aktiens totalavkastning. För att uppfylla målsättningen måste Ratos åstadkomma en hög och jämn avkastning på sina tillgångar – substansvärdet – och säkerställa att avkastningen kommer aktieägarna tillgodo – Ratos-aktiens totalavkastning.

TOTALAVKASTNING

Beräkningen av Ratos-aktiens totalavkastning tar hänsyn till aktiens kursutveckling med återinvesterad utdelning, d v s den lämnade utdelningen räknas upp med kursutvecklingen från dagen för utdelning. Ratos-aktiens totalavkastning kan då jämföras med Findatas avkastningsindex för hela börsen och fondernas avkastning som beräknas på samma sätt. Affärsvärldens generalindex tar inte hänsyn till utdelningen.

SUBSTANSVÄRDE-UTVECKLING

Ratos-aktiens totalavkastning beror främst på substansvärdets utveckling och substansrabattens förändring. Substansvärdets förändring är hänförlig till utvecklingen av de Aktiva innehaven och Kapitalförvaltningen. Varje innehav påverkar Ratos substansvärde utifrån sin egen förändring och relativa storlek i Ratos portfölj.

Utveckling under 1997

RATOS-AKTIENS TOTAL-AVKASTNING 30%

Under 1997 har Ratos B-aktie stigit med 23%, från 57,50 till 71,00 kr per aktie. Af-färsvärdens generalindex ökade med 25%.

Aktieägarna har erhållit en totalavkastning på 30%. Av totalavkastningen på 30% för-klaras 15% av substansvärdets ökning (ex-klusive utdelning), 9% av minskad substans-rabatt, 4% av lämnad utdelning och 2% ge-nom avskild inlösenrätt. Findatas avkast-ningsindex, som inkluderar utdelningar och därmed är definitionsmässigt jämförbart med Ratos-aktiens totalavkastning, ökade med 28%.

Efter börsnoteringarna av dotterbolagen Dahl och Scandic Hotels har Ratos haft en relativt stor andel likvida tillgångar med låg avkastning, ca 4%. Bland de större inne-haven har framför allt Scandic, Skandia, Incentive och S-E-Banken haft en bättre kurstillväxt än börsen i sin helhet medan Dahl, PriFast och Esselte har utvecklats säm-re. Inter Forward upptas till eget kapital sedan september 1996, ökat med kapitaltill-skott netto vid årsskiftet 1996/97, och visar således oförändrat värde under året.

Den investeringshorisont som Ratos arbetar med är två till fem år. Sett över den senaste femårsperioden, d v s från årsskiftet 1992/93 till årsskiftet 1997/98, uppgår Ratos-aktiens totalavkastning till 1.111%. Fin-datas avkastningsindex ökar under samma period med 267%.

SUBSTANSVÄRDE

Ratos substansvärde ökade under 1997 till 85 kr per aktie, motsvarande 18% inklusive lämnad utdelning. Det totala substans-värdet uppgick till 7.685 Mkr. Trots inlösen av aktier med ett totalt värde av 754 Mkr och utdelning på 251 Mkr ökade substans-värdet.

Substansvärdets ökning hänför sig framför allt till utvecklingen av innehaven i Scandic, Skandia, Incentive och S-E-Banken. Bland de Aktiva innehaven är det endast Scandic som bidragit till en substansvärdeökning. Dahls kursutveckling har påverkats negativt av den svaga byggmarknaden i Sverige och kostnader i samband med integrationen av Skoogs-förvärvet. Esselte-aktien sjönk något under året. PriFasts kurs har tillsammans med övriga fastighetsaktier på Stockholms-börsen sjunkit under fjärde kvartalet.

Större innehavs kursutveckling, 1997

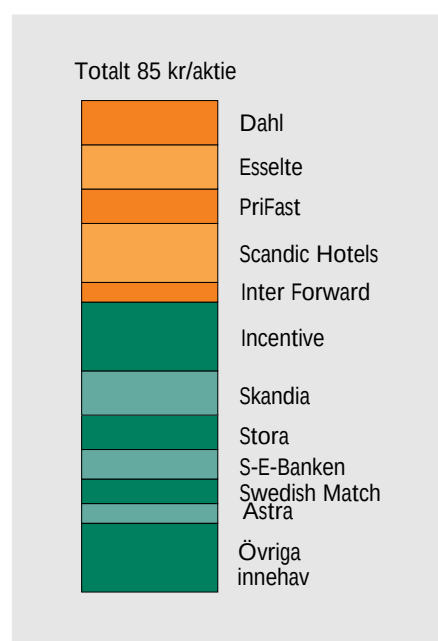
Aktiva innehav

Dahl	-18%
Esselte	-2%
PriFast	-5%
Scandic	70%

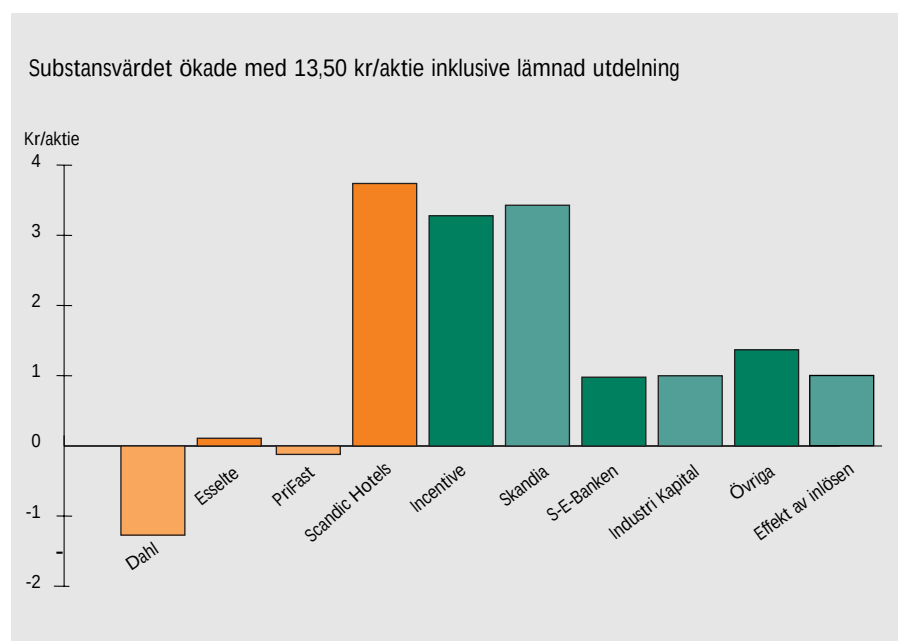
Kapitalförvaltning

Incentive	44%
Skandia	94%
Stora	6%
S-E-Banken	44%
Swedish Match	10%
Astra	9%
Scania	4%

Substansvärde kr/aktie, 1997-12-31

Bidrag till substansvärdets ökning, 1997

Ratos substansvärde

	1997-12-31 Mkr	1997-12-31 kr/aktie	1996-12-31 kr/aktie	Andel av substans- värdeförändring 1997, kr/aktie
Aktiva innehav				
Dahl	681	7	8	-1,27
Esselte	668	7	7	0,11
PriFast	525	6	5	-0,12
Scandic Hotels	952	11	6	3,74
Inter Forward ¹⁾ (onoterat helägt dotterbolag)	331	3	3	–
Summa	3.157	34	29	2,46
Kapitalförvaltning				
Incentive	1.073	12	7	3,28
Skandia	696	8	4	3,43
Stora A	534	6	5	0,49
S-E-Banken	429	5	2	0,98
Swedish Match	359	4	–	0,16
Astra	312	4	–	0,32
Scania	264	3	3	0,28
Svedala	215	2	1	0,13
"Emerging markets"	87	1	1	-0,23
Pandox	57	0	–	0,03
Volvo	–	–	–	0,11
Sardus	–	–	–	-0,06
Omsättningsaktier	18	0	1	0,12
Onoterade tillväxtaktier	229	3	1	0,01
Industri Kapital (delvis onoterat)	160	2	1	1,00
Övriga (onoterat)	2	0	0	-0,01
Summa	4.435	50	26	10,04
Moderbolagets fastighet och				
övriga tillgångar (onoterat)	60	1	1	
Likvida tillgångar (netto) i centrala bolag	33	0	18	
Effekt av inlösen av aktier				1,00
Utdelning				-2,50
Substansvärde	7.685	85	74	11
Börskurs		71	58	
Börskurs i förhållande till substansvärdet, %		83	77	
Substansrabatt, %		17	23	

¹⁾ Ej marknadsvärderat, upptas till redovisat eget kapital per den 30 september 1996 ökat med kapitaltillskott netto vid årsskiftet 1996/97.

De Aktiva innehaven utgjorde 41% och Kapitalförvaltningen 58% av substansvärdet vid årets slut. De likvida tillgångarna, netto, i centrala bolag samt moderbolagets fastighet utgjorde resterande del, 1%. Vid årets början var den andelen 25% och har sedan dess minskats genom aktieköp, inlösen av egna aktier och utdelning. De tio största innehaven utgör strax över 80% av Ratos totala substansvärde. Inom Kapitalförvaltningen är Incentive det största innehavet med en andel på 14%. Därefter kommer Skandia med 9%, Stora med 7% och S-E-Banken med 6%. Vid årets slut är 91% av Ratos substansvärde marknadsvärderat.

Substansvärdet beräknas utifrån ett moderbolagsperspektiv där tillgångar och skulder marknadsvärderas. Likvida tillgångar (netto) i centrala bolag tillkommer. Övriga centrala bolag behandlas som om de vore en del av moderbolaget. De poster vars marknadsvärde skiljer sig ifrån det bokförda värdet i moderbolaget är aktieinnehaven och moderbolagets fastighet. De börsnoterade aktieinnehaven värderas till börskurser och övriga aktier värderas till internt eller externt bedömda marknadsvärden. Inter Forward marknadsvärderas inte.

Latent skatt på dold reserv i börsaktier har inte beaktats då moderbolaget som invest-
mentbolag är befriat från realisationsvinstskatt. Den dolda reserven i aktieinnehaven ökade med 1.014 Mkr och uppgick till 3.540 Mkr vid utgången av året.

AKTIVA INNEHAV

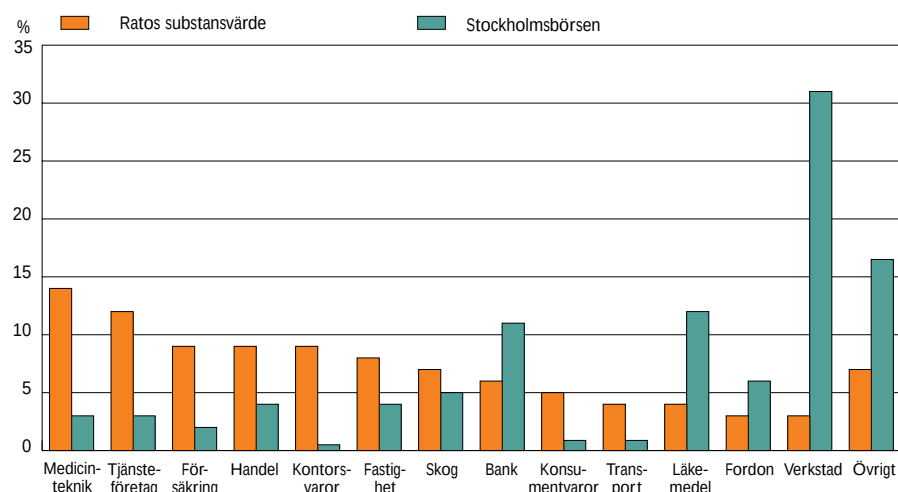
Ratos Aktiva innehav består av aktieposter i Dahl, Esselte, PriFast, Scandic Hotels och Inter Forward. Alla bolagen är börsnoterade utom helägda Inter Forward, där en ägarspridning är planerad.

DAHL

Dahl-aktiens börskurs sjönk med 18% under året. Sedan börsintroduktionen i maj 1996 har dock kursen stigit med över 40%.

Koncernresultatet för 1997 är lägre än föregående år, vilket förklaras av en resultatförsvagning i den svenska verksamheten. Utvecklingen av verksamheten i övriga länder var positiv. I linje med uttalad tillväxtstrategi har företagsförvärv genomförts i Polen och Danmark.

Branschfördelning

ESSELTE

Esseltes börskurs var vid årsskiftet 1997/98 något lägre än vid föregående årsskifte.

1997 års resultat blev lägre än 1996, beroende på reservering för omstrukturerings- och rationaliseringskostnader.

Esseltes tre affärsområdena skall ombildas till självständiga, operativa dotterbolag. Syftet är att de därigenom skall kunna utvecklas effektivare samtidigt som eventuella framtida ägarförändringar underlättas.

PRIFAST

PriFasts börskurs sjönk något sett över hela året. Såväl 1997 års resultat som hyresintäkter var något lägre än 1996.

I enlighet med PriFasts strategi att koncentrera sitt bestånd till kontorsfastigheter i Stockholm har avyttringar skett av fastigheter i Holland och Belgien. Vidare har hotellfastigheterna överförts till ett med Diligentia samägt bolag, Capona. Avsikten är att Capona skall börsintroduceras under 1998.

SCANDIC HOTELS

Scandic-aktiens börskurs steg med 70% under året. Scandics försäljnings- och resultatutveckling var god under 1997.

I slutet av 1997 träffade Scandic avtal om att förvärva den finska hotellkedjan Arctia genom emission av egna aktier. Under förutsättning att emissionen godkänns av Scandics bolagsstämman kommer säljaren, finska Alko-bolagen, att inneha 20% av aktierna i Scandic. Ratos kommer fortsatt vara huvudägare med 23%.

INTER FORWARD

Omsättningen i det helägda dotterbolaget Inter Forward uppgick 1997 till 4.832 (4.876) Mkr och var i stort sett oförändrad både i absoluta tal och för jämförbara enheter. Resultatet var -39 (5) Mkr. En stor del av resultatförsämringen, 31 Mkr, utgjordes av kostnader för avveckling av verksamheter.

Resultatet för Landsvägstransporter och Järnvägstransporter är lägre än föregående år medan resultatet för Flyg/sjö är i nivå med 1996. Kassaflödet uppgick till 6 (-26) Mkr.

I samband med publiceringen av Ratos nya strategi att bli ett rent investmentbolag utan helägda dotterbolag aviserades planer på att genomföra en ägarspridning av Inter Forward.

Ratos initierade under våren 1997 en genomlysning av hela Inter Forward som ett led i förberedelsen inför en ägarspridning. Denna genomlysning har legat till grund för en strategisk utvärdering av vilka alternativ som är mest lämpliga. Utvärderingen har sedan utgjort en bas för diskussioner med ett antal externa aktörer.

Den slutsats som kan dras av genomlysningen och de externa kontakterna är att styrkan i Inter Forward ligger i delarna och inte i helheten. En avyttring av varje division för sig kan således vara en bättre lösning än en ägarspridning av helheten.

KAPITALFÖRVALTNINGEN

Kapitalförvaltningens aktieportfölj hade ett marknadsvärde på 4.435 (2.617) Mkr vid årsskiftet 1997/98. Aktier nettoköptes för 850 Mkr under året och realisationsvinsterna netto uppgick till 109 (86) Mkr. Förvärv har framför allt gjorts i Swedish Match, Astra, S-E-Banken och i onoterade tillväxtaktier. Onoterade tillväxtaktier utgörs av mindre satsningar i små, relativt nystartade onoterade företag inom tillväxtområden som t ex IT, telekommunikation, media och medicinteknik. I TV8 har investerats sammanlagt 53 Mkr.

Ratos har även fattat beslut om att under de närmaste åren investera ca 150 Mkr i Industri Kapitals Fond 1997.

FÖRVALTNINGSKOSTNADER

I normalfallet skall Ratos förvaltningskostnader årligen utgöra mindre än 1% av substansvärdet och därigenom vara lägre än många andra sparalternativ i aktier. Omkostnaderna uppgick 1997 till 72 Mkr. På grund av förändrad koncernstruktur är kostnaderna inte historiskt jämförbara. I årets omkostnader ingår transaktionsrelaterade kostnader med 17 Mkr och kostnad för syntetiska optioner med 6 Mkr. Exklusive dessa kostnader utgjorde Ratos förvaltningskostnader 1997 ca 0,6% av substansvärdet vid årsskiftet 1997/98.

KONCERNRESULTAT

Kapitalandelsmetoden och den traditionella redovisningen är mindre intressanta vid bedömning av ett investmentbolags resultat. Aktieägarnas totalavkastning och substansvärdets utveckling är mer relevanta resultatmått.

Ratos koncernresultat efter skatt uppgår 1997 till 164 (2.054) Mkr. I resultatet ingår realisationsvinster med 109 Mkr, utdelningar med 136 Mkr, centralt finansnetto med 53 Mkr, Inter Forwards resultat med -39 Mkr, del av TV8s resultat med -18 Mkr samt centrala omkostnader med -72 Mkr.

TV8s resultat ingår fr o m det fjärde kvartalet, dvs från den tidpunkt då TV8 blev dotterbolag till Ratos.

Koncernresultatet ovan innefattar inte resultatandelarna i moderbolagets intressebolag. Koncernresultatet enligt kapitalandelsmetoden framgår av not 1. Det egna fria kapitalet skiljer sig inte åt mellan de båda metoderna 1997.

LIKVIDITET OCH KASSAFLÖDE

Koncernens kassaflöde var negativt, -773 (4.218) Mkr, på grund av nettoköp av aktier, 849 Mkr, lämnad utdelning, 251 Mkr, och inlösen av egna aktier, 754 Mkr. Genom utdelning och inlösen av aktier har koncernens egna kapital minskats med drygt 1.000 Mkr. Likvida tillgångar (netto) i centrala bolag har minskat till 33 (1.801) Mkr.

De likvida medlen i koncernen var vid årsskiftet 522 (2.260) Mkr.

INLÖSEN AV EGNA AKTIER

Ett första inlösenförfarande slutfördes i augusti 1997, varvid 754 Mkr betalades ut till aktieägarna.

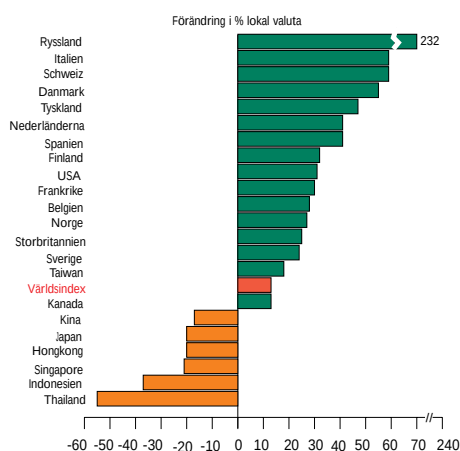
Tillväxt i väst och oro i Asien

Tillväxttakten i den amerikanska ekonomin var kraftig i början av året med risk för överhettning och löneinflation. Utvecklingen ledde till en höjning av den korta räntan i mars och därmed stannade tillväxten för helåret på 3,5-4,0%. Det är åttonde tillväxtåret i rad för den amerikanska ekonomin och arbetslösheten är på en rekordlåg nivå.

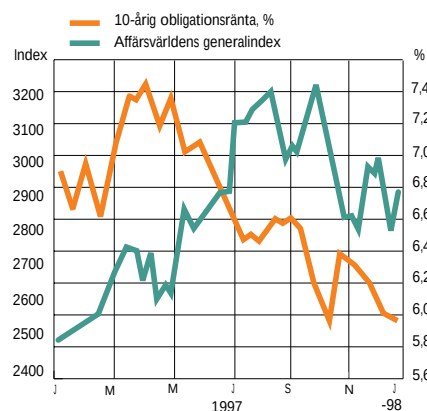
Tillväxten i Japan stannade vid någon procent.

Den europeiska tillväxten har generellt sett varit ungefär hälften så stor som den amerikanska. Året kännetecknades av god exportutveckling och svag inhemsk efterfrågan, på grund av arbetslöshet och strama statsbudgetar till följd av EMU-krav. I inledning av 1998 finns tecken på en ökad privatkonsumtion.

Världens börser 1997

Generalindex och obligationsränta i Sverige 1997

I Sverige ökade BNP med 2%. Exporten var fortsatt god under 1997. Det låga ränteläget har inneburit stigande fastighetspriser och ökad privatkonsumtion.

ORO I SYDOSTASIEN

Utvecklingen i Sydostasien var turbulent under hösten. Utgångsläget i regionen var fasta växelkurser och ett stort inflöde av utländskt kapital. Den 1 juli devalverade Thailand, valutareserven var då uttömd efter att under en längre tid ha använts för att stödja valutan. Denna devalvering kom oväntat för marknaden och blev startskottet för ett hårt tryck mot alla valutor i regionen. Inflödet av valuta upphörde vilket försvårade den korta upplåningen i länderna. En omfattande utförsäljning av tillgångar följde och tillväxten i området avstannade helt. Börsfallen blev betydande och valutorna deprecierades kraftigt.

Sett ur omvärldens perspektiv har finanskrisen i Sydostasien lett till lägre räntor och råvarupriser samt ett minskat inflationsshot, faktorer som gynnar den globala börsutvecklingen. På längre sikt finns risk för en hårdare konkurrens från de asiatiska företagen.

LÅNGA RÄNTAN NER

De långa obligationsräntorna sjönk kraftigt under det andra halvåret. Den lägsta obligationsräntan återfinns i Japan där den 10-åriga obligationsräntan, för första gången i modern tid inom OECD, var under 2,0%. Den korta räntan i Japan är nära 0%.

I USA föll den långa räntan med över 1 %-enhet sedan oron på de asiatiska marknaderna inleddes. En minskad export till Asien innebar att tillväxten mattades med ca 0,5%-enhet i USA, liksom i Europa, vilket i sin tur ledde till en försvagning av inflationshotet. Råvarupriser, däribland oljepriset, sjönk vilket också minskade inflationstrycket. En annan förklaring till de fallande obligationsräntorna var att kapitalflöden sökte sig mot säkra placeringar i form av USD och amerikanska statspapper.

Ränteutvecklingen i Europa kom att påverkas av tidplanen för Eurons införande. Under våren 1998 kommer växelkurserna att låsas och beslut fattas om vilka länder som skall ingå i EMU, den europeiska valutagemenskapen. Ekonomierna i Europa uppvisade en något bättre utveckling än tidigare

även om arbetslösheten fortsatt ligger på en hög nivå. Skillnaden mellan de långa räntorna länderna emellan minskade under hösten och även ett närmande avseende de korta räntorna inleddes i och med Tysklands höjning av den korta styrräntan.

De svenska räntorna närmade sig den europeiska nivån. Spreaden för långa räntan minskade till ca 0,5 %-enhet, från ca 4-5%-enheter för ett par år sedan.

ÖKAD VOLATILITET PÅ VÄRLDENS BÖRSE

Under det första halvåret var börsuppgången tämligen kraftig, främst under det andra kvartalet då de amerikanska räntorna började falla, vilket i sin tur ledde till en uppvärdering av företagets förväntade vinster. Utvecklingen på USAs och Europas börser under årets senare hälft blev mycket ryckig och påverkades också av oron på de asiatiska marknaderna. Börserna pendlade mellan fallande vinstförväntningar och fallande obligationsräntor. Året avslutades dock optimistiskt.

Mätt i USD steg index för världens börser med 16%, inklusive utdelningar. Börserna i Ryssland, Mexico och Portugal utvecklades bäst. I USA gick index upp med över 30%. Sämst utveckling uppvisade börserna i Sydostasien, där flera börser föll mer än 60% mätt i USD.

STOCKHOLM +28%

För en internationell placerare var avkastningen på Stockholmsbörsen något sämre än världsindex. Orsaken var en stark amerikansk valutautveckling. Findatas index inklusive utdelningar steg med 11%, mätt i USD. Uttryckt i SEK var avkastningen 28%.

Räntekänsliga aktier, med försäkringsbolag i täten, utvecklades väl under året. Skandia steg med nära 100%. Ericsson och dess underleverantörer steg likaså. Företag vars verksamhet påverkas mycket av råvarupriser, som skogs-, stål- och gruvbolag, utvecklades klart sämre än index. Kursfallen för en del bolag blev dramatiska under det andra halvåret.

Kapitaltillflödet var fortsatt gott, tack vare inlösenprogram, höga utdelningar och fortsatta nettoinsättningar i aktiefonder.

Risikanalyt

Risk i investeringssammanhang definieras vanligtvis som variation i avkastningen, antingen som avvikelse från ett normalvärde eller i absoluta tal. Variation mäts som volatilitet. Ratos målsättning är att Ratos-aktien skall erbjuda hög och jämn totalavkastning. Detta innebär att avkastningen över tiden skall vara klart bättre än Stockholmsbörsens avkastning, inklusive utdelningar, samt att variationen i Ratos-aktiens totalavkastning skall vara låg i förhållande till den avkastning som presteras.

TOTALAVKASTNING

Ratos-aktiens kursutveckling beror på substansvärdets utveckling och substansrabattens förändring. Ratos-aktiens totalavkastning beror på kursutvecklingen och utdelningen. Det är ett känt fenomen att kursutvecklingen i investmentbolag tenderar att variera mer än variationen i deras underliggande substansvärde. Detta beror på substansrabattens/-premiens variation. Ratos målsättning att åstadkomma en hög riskvägd totalavkastning till aktieägarna medför därmed att variationen i såväl substansvärde som substansrabatt måste hanteras.

RISKDEFINITION

Ratos definierar risk som variation i avkastningen i absoluta tal (hög volatilitet = hög risk). Det är vanligt förekommande att risk definieras som avvikelse från index. Ratos anser inte att index på Stockholmsbörsen utgör en optimal aktieportfölj ur riskspridningssynpunkt och index utgör därför ingen utgångspunkt i Ratos portföljsammansättning. Detta medför att både Ratos-aktiens och substansvärdets avkastning ibland kan avvika markant från Stockholmsbörsens indexutveckling, såväl positivt som negativt.

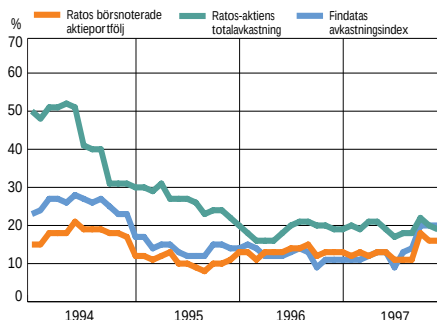
RISKHANTERING

Belåning

Ratos skall i normalfallet vara fullinvesterat men obelånat, dvs Ratos-aktien skall normalt erbjuda aktieägarna full aktiemarknads-exponering utan finansiell hävstång i bolaget. Ratos var tidigare ett blandat investmentbolag med relativt hög skuldsättning, vilket ökar sannolikheten för hög volatilitet. Omdaning till ett rent, obelånat investmentbolag torde vara en viktig förklaring till den successivt sjunkande volatiliteten i Ratos-aktiens totalavkastning, som kan utläsas i diagrammet nedan.

ten i Ratos-aktiens totalavkastning, som kan utläsas i diagrammet nedan.

Risk (volatilitet), rullande 12 månader

Riskspridning

I syfte att åstadkomma hög avkastning arbetar Ratos med en koncentrerad aktieportfölj av Aktiva innehav och innehav i Kapitalförvaltningen. En koncentrerad portfölj ställer stora krav på att riskspridningen görs rätt. Ratos riskspridning baseras huvudsakligen på fundamental riskanalys och inte på kvantitativ portföljteori. Portföljinnehaven skall påverkas av olika och sinsemellan oberoende värde drivande faktorer.

Ratos-aktiens värdering relativt substansvärdet

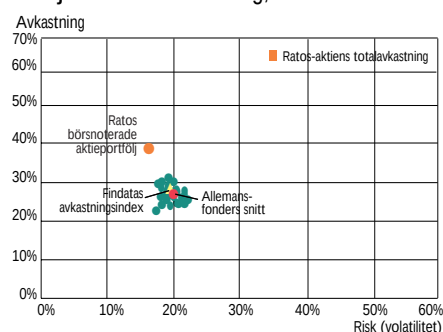
Ratos-aktien handlas till en rabatt jämfört med det underliggande substansvärdet. En minskande rabatt ökar totalavkastningen relativt substansvärdets avkastning och vice versa. Två tekniska inslag i Ratos strategi, utdelningspolitiken och inlösenprogrammet, hjälper till att "kontrollera" rabattens inverkan på Ratos-aktiens totalavkastning. En utdelad krona har ett avkastningsmässigt mervärde i ett bolag med substansrabatt. En utdelning motsvarande 3% av substansvärdet innebär för aktieägarna en direktavkastning på 3,8, 3,3 respektive 3% vid 20, 10 respektive 0% i substansrabatt. Inlösenprogrammet har ökat aktieägarnas totalavkastning genom minskad substansrabatt samt ett genomfört inlösenförfarande, och utgör nu ett avkastningsmässigt skydd mot ökande rabatt.

UTVÄRDERING AV RISKVÄGD AVKASTNING

Under femårsperioden 1993-97 har Ratos-aktiens genomsnittliga årsavkastning uppgått till 65% och volatiliteten till 35%.

Motsvarande tal för Ratos börsnoterade aktieportfölj¹⁾ är 39% respektive 16%. Årsavkastningen för Findatas avkastningsindex under samma period har uppgått till 30% och volatiliteten till 20%. För de 29 Allemansfonder som varit verksamma hela perioden är motsvarande tal i genomsnitt 27% respektive 20%.

Riskjusterad avkastning, 1993-97

Jämfört med index och Allemansfonder har Ratos-aktien således givit en mycket hög avkastning men också varit mycket volatil, i synnerhet i periodens inledning. Även den noterade aktieportföljen har givit hög avkastning men riskspridningen har fungerat bra och volatiliteten är låg. Ett vanligt sätt att utvärdera den riskvägda avkastningen är att mäta Sharpe-kvoten²⁾. Den avkastning som genererats utöver den riskfria räntan sätts i relation till volatiliteten. Den kvot som då erhålls visar överavkastningen per riskenhet. Ett högre tal innebär bättre riskvägd avkastning. En sammanställning av Sharpe-kvoter visar att den riskvägda avkastningen varit hög både för Ratos-aktien och Ratos börsnoterade aktieportfölj, såväl 1993-97 som under 1997.

Sharpe-kvoter

	1993-97	1997
Ratos-aktien	1,57	1,31
Ratos börsnoterade aktieportfölj	1,79	1,07
Findatas avkastningsindex	1,02	1,05
Allemansfonder i snitt	0,90	0,98

¹⁾ Utvärderingen görs på den noterade aktieportföljen och inte på substansvärdet. Ratos substansvärde har under perioden till stor del bestått av onoterade tillgångar vilket omöjliggör en relevant beräkning av variationen i avkastningen.

²⁾ Sharpe-kvot = (årsavkastning – riskfri ränta) / volatilitet.

Fler aktieägare under året

Ratos totala börsvärde uppgick till 6,5 miljarder kr 1997-12-31, en ökning med 0,7 miljarder kr sedan föregående årsskifte.

HANDEL

Ratos B-aktie ökade med 23% under 1997, från 57,50 kr till 71 kr. Affärsvärldens generalindex steg med 25%. B-aktiens högsta årsnotering, 77,50 kr, inföll i oktober och den lägsta 56,25 kr noterades i januari.

B-aktien handlades varje börsdag under 1997. Totalt omsattes drygt 19 miljoner aktier, till ett värde av ca 1,3 miljarder kr. Motsvarande värden för 1996 var drygt 35 miljoner aktier respektive knappt 1,5 miljarder kr.

B-aktiens omsättningshastighet var 26% 1997 jämfört med 43% 1996. Omsättningshastigheten på Stockholmsbörsens var oförändrad, 66%.

BETAVÄRDE

Betavärdet är ett riskmått som visar en akties kurssvängningar (volatilitet) jämfört med börsen som helhet. Om värdet är större än 1 varierar aktien mer än börsen.

Vid årsskiftet 1997/98 uppgick betavärdet för Ratos B-aktie till 1,14 (1,55) under den senaste femårsperioden enligt SIX:s mätningar. Kurssvängningarna i aktien har således varit 14% högre än för börsen som helhet. Förklaringsvärdet var vid årsskiftet 0,64, dvs 64% av kurssvängningarna i Ratos-aktien

förklaras av den allmänna marknadsutvecklingen.

SUBSTANSVÄRDE

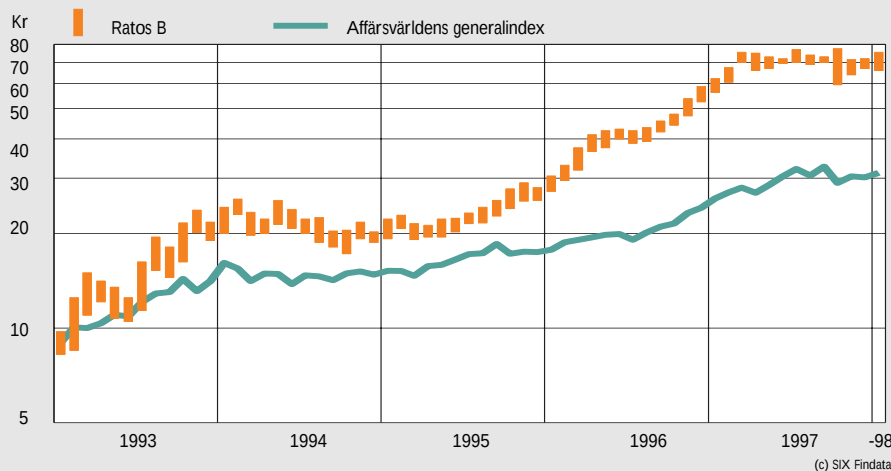
Under 1997 ökade Ratos substansvärde till 85 kr per aktie, motsvarande 18% inklusive lämnad utdelning. Substansrabatten minskade från 23% till 17%.

UTDELNING

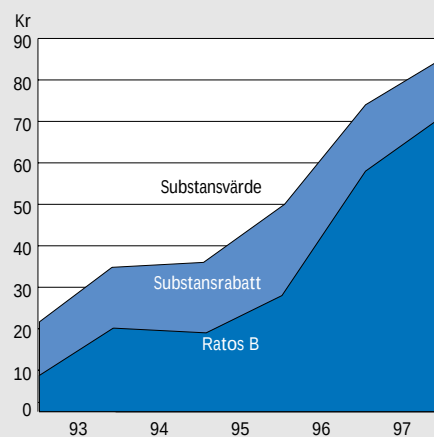
Ratos utdelningspolicy innebär att minst 3% av substansvärdet skall delas ut och kunna kompletteras med bonusåtgärd.

Ratos styrelse föreslår en utdelning för 1997 på 3,00 (2,50) kr per stamaktie, motsvarande 3,5% av substansvärdet 1997-12-31.

Ratos börskurs

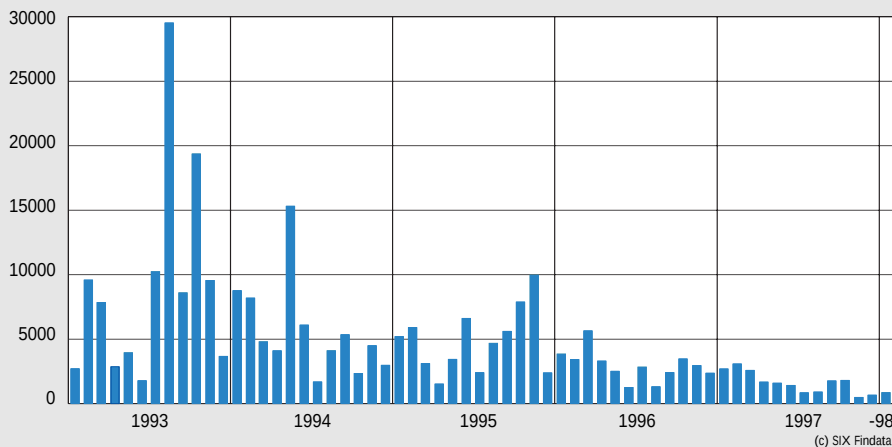

Substansvärde

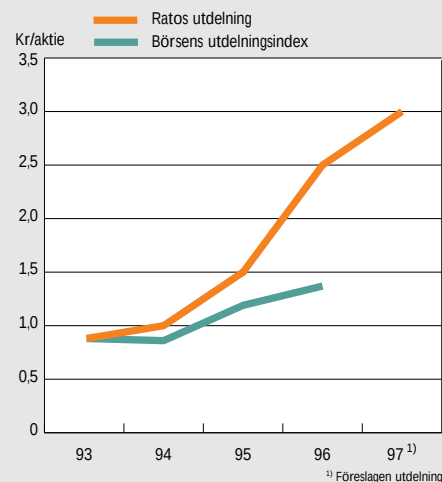

Omsättning i Ratos-aktien

Totalt omsatt antal aktier (tusental per månad)

Lämnad utdelning

TOTALAVKASTNING

Ratos-aktiens totalavkastning 1997 uppgick till 30%, varav 15% substansvärdeökning (exklusive utdelning), 9% minskad substansrabatt och 4% utdelning (återinvesterad) och 2% genom avskild inlösenrätt. Findatas avkastningsindex ökade med 28%.

AKTIEÄGARE

Vid årsskiftet 1997/98 hade Ratos 12.667 aktieägare, en ökning med nära 30% under året. De tio största ägarna svarar för 83% av rösterna och 71% av kapitalet. Ca 60% av aktiekapitalet ägs av institutionella ägare och ca 40% av privatpersoner. 95% av Ratos aktieägare äger 5.000 aktier eller mindre och svarar sammanlagt för 10% av aktiekapitalet.

Utländska ägarandelar har ökat med 1 %-enhet och uppgår till 24% av kapitalet. De största utländska ägarna är Mutual Discovery, Qualified och Beacon Funds.

SPLIT 4:1

I april ändrades det nominella värdet på bolagets aktier genom en aktieuppdelning (split) 4:1, från 50 kr till 12,50 kr per aktie. Det innebär att fyra nya aktier ersatte en gammal aktie.

FLYTTNING TILL O-LISTAN

I juli flyttades Ratos-aktien från Stockholmsbörsens A-lista till O-lista. Flyttningen gjordes med hänsyn till förmögenhetsskattsituationen för den stora andel privatper-

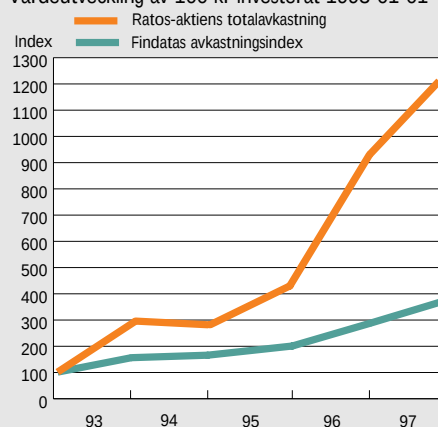
soner som är aktieägare i Ratos. Riksdagen har därefter beslutat om nya regler som innebär att 80% av marknadsvärdet för A-listenoterade aktier och aktier som nyligen flyttat från A-listan, däribland Ratos, skall användas som underlag för förmögenhetsbeskattningen.

INLÖSEN AV EGNA AKTIER

I enlighet med Ratos inlösenprogram (se sid 30) inlöstes i augusti 22.968 A-aktier och 9.869.404 B-aktier mot 76,25 kr per aktie.

Totalavkastning

Värdeutveckling av 100 kr investerat 1993-01-01

Ratos aktieägare

1997-12-31

	Andel av rösterna %	Andel av kapitalet %
Familjen Söderberg	41,1	17,4
Ragnar Söderbergs stiftelse	12,9	6,5
Torsten Söderbergs stiftelse	11,3	6,6
Familjen Montgomery	5,5	1,9
Mutual Discovery Fund, Mutual Qualified Fund, Mutual Beacon Fund	5,2	16,6
AMF Pensionsförsäkringar	3	9,5
Skandia	1,9	5,8
SPP	1,2	3,7
Sparbankens och Föreningsbankens fonder	0,8	2,4
SHB Fonder	0,6	0,3
Övriga	16,5	29,3
Summa	100,0	100,0

Aktiestatistik per 1997-12-31

Aktiekapital	1.128.470.050 kr
Antal aktier	90.277.604
A stam (1 röst)	21.727.060
B stam (1/10 röst)	68.550.544
Nominellt värde per aktie	12,50 kr

Storleksklasser

Storleksklasser	Antal aktieägare	Totalt antal aktier, %
1- 500	7.323	1,6
501- 1.000	2.157	1,9
1.001- 2.000	1.425	2,5
2.001- 5.000	1.071	3,9
5.001- 10.000	363	2,9
10.001- 20.000	138	2,1
20.001- 50.000	94	3,5
50.001- 100.000	39	3,2
100.001-	57	78,4
	12.667	100,0

Emissioner/split från 1980

1983 fondemission 1:4, split 2:1
 1985 fondemission 2:5
 1988 fondemission 1:1
 1997 split 4:1

Data per aktie

Data per aktie återfinns i femårsöversikten, sid 48.

Hög, jämn avkastning med mervärden

Ratos vision är att Ratos-aktien skall vara det bästa spar- och placeringsalternativet för främst privatpersoner i Sverige. Ratos upp-
gift är att skapa hög och jämn avkastning på
sina tillgångar och se till att den kommer
aktieägarna tillgodo.

RISKSPRIDNING OCH PROFES- SIONELL FÖRVALTNING

Ratos-aktien fungerar ungefär som en aktiefond. En investerare får tillgång till aktie-
marknaden – det sparande som historiskt
sett har haft den bästa utvecklingen – sam-
tidigt som han/hon får professionell hjälp
att hitta en portfölj med väl avvägd risknivå
och en god och jämn avkastning.

MERVÄRDEN SOM ÖKAR MÖJLIGHETERNA

Utöver fondens egenskaper erbjuder Ratos-
aktien ett antal mervärden.

- Ratos är aktiv ägare i ett antal bolag, där Ratos genom att utöva ett betydande ägar-
inflytande bättre kan tillvarata aktieägarnas
intresse och skapa en god avkastning.
- Ratos kapitalförvaltning har visat att det
är möjligt att kombinera låg risk med hög
avkastning.

• Ratos förvaltningskostnader är klart lägre
än genomsnittet för marknadens aktiefon-
der.

• Ratos inlösenprogram av egna aktier inne-
bär att inlösen sker, under vissa givna förut-
sättningar, då substansrabatten överstiger
20%. Programmet ger således placeraren ex-
tra trygghet vad gäller avkastningen – anting-
en bonus i form av inlösen eller en bättre
värdeutveckling på innehavet.

• Utdelningspolitiken, som innebär att ut-
delningen minst skall uppgå till 3% av sub-
stansvärdet, ger hög direktavkastning – särskilt
så länge aktien handlas med rabatt.

LÄTT ATT KÖPA OCH SÄLJA

Ratos har utvecklat ett sparprogram i samar-
bete med Aktieinvest som gör det enkelt att
spara i Ratos-aktien. Mindre belopp kan spa-
ras månatligen genom autogiro eller då och
då via postgiro.

Investerare som vill placera större belopp gör
det i allmänhet billigast via bank eller fond-
kommissionär. Om egen sådan kontakt sak-
nas kan Ratos erbjuda möjlighet att öppna
depå hos Aktiespar Fondkommission, för
aktiehandel via internet och telefon.

Information om sparprogrammet och an-
mälningsblanketter finns på Ratos hemsida,
www.ratos.se, eller kan beställas per telefon
020-370 371.

INFORMATION

Ratos aktieägare skall hela tiden ha tillgång
till aktuell information.

- Aktieägarservice finns på telefon,
020-370 371, t ex bokslutsinformation
och veckovisa substansvärden.
- Ratos har hemsida på internet,
www.ratos.se.
- Löpande aktieägarinformation skickas
per post.
- Ratos deltar löpande på finansmässor
och aktiesparmöten runt om i landet.
- Exempel på tryckt informationsmaterial
som kan beställas: årsredovisning,
delårsrapporter, "Ratos-aktien. Risk-
spridning som en fond. Men ökade
möjligheter till god värdeutveckling",

Beställ Ratos uppdaterade sparbroshyr "Ratos-aktien. Riskspridning som en fond. Men ökade
möjligheter till god utveckling." på telefon 020-370 371 eller via Ratos hemsida www.ratos.se

EXEMPEL

Effekt på Ratos-aktieägarens avkastning av förändrad substansrabatt

Utgångsläge	substansvärde per aktie	80 kr
	börskurs	64 kr
	substansrabatt	20%
	utdelning, 3% av substansvärdet	2,40 kr

Utveckling	Aktieägarens avkastning per aktie
Rabatten <i>minskar</i> till 10% genom att börskursen stiger till 72 kr	+ 8 kr ökat aktievärde – ingen bonus via inlösen + 2,40 kr i utdelning, dvs 3,3% direktavkastning
Rabatten <i>ökar</i> till 30% genom att börskursen sjunker till 56 kr	– 8 kr minskat aktievärde + 7,20 kr bonus via tre inlösentillfällen + 2,40 kr i utdelning, dvs 4,3% direktavkastning

Exemplet bygger på vissa förenklade förutsättningar.

DEFINITIONER

Substansvärde

Substansvärdet är ett företags nettoför-
mogenhet, dvs skillnaden mellan tillgångar
och skulder till marknadsvärde. Anges
ofta per aktie.

Substansrabatt

Substansrabatt föreligger när en akties
börskurs är lägre än substansvärdet per
aktie. Populärt sägs då att aktien handlas
med rabatt.

Procenttalet fås genom att skillnaden
mellan substansvärdet och börskursen
divideras med substansvärdet. Med
siffrorna från vidstående exempel som
utgångspunkt sker beräkningen enligt
följande: $80 - 64 = 16$, $16/80 = 0,2$ eller 20%.

Ratos deltar löpande på finansmässor och aktiesparmöten runt om i landet.

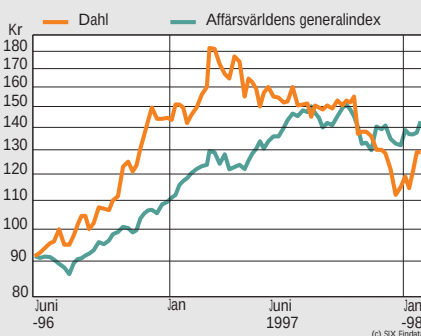

Dahl

1997-12-31

Ratos ägarandel	28%
Andel av Ratos substansvärde	9%
Kursutveckling, 1997	-18%

Dahl-aktien

Ratos ägande

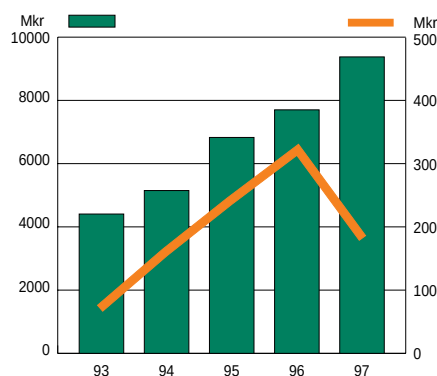
Ratos ägarandel uppgår till 28% av röster och kapital. I Dahls styrelse representeras Ratos av Urban Jansson, ordförande, och Thomas Mossberg.

Ratos kommentar

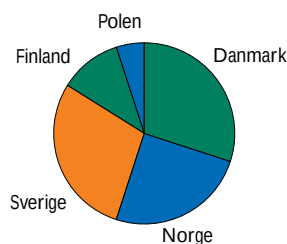
Dahl-aktien sjönk med 18% under 1997. Resultatutvecklingen var positiv i alla länder utom i Sverige. Den svenska byggkonjunkturen var fortsatt svag och kostnaderna i samband med integrationen av Skoogsförvärvet har blivit högre än förväntat.

Ratos bedömer möjligheten till framtida resultatutväxt som god. Dahl har en väl fokuserad affärsidé med en renodlad struktur. Marknadspositionen är mycket stark och tillväxtpotentialen god. Lönsamheten i huvuddelen av verksamheten är bra. Kostnadseffektiviteten är hög. Ratos har en fortsatt positiv syn på Dahl som aktieplacering.

Försäljning Resultat efter finansnetto

Försäljningens fördelning per marknad

Dahl är Nordens ledande grossist- och handelsföretag på marknaden för VVS- och VA-produkter samt rörprodukter till industrin. Koncernen har en ledande position i Danmark, Norge, Sverige och Polen samt en stark ställning på den finska marknaden. Dahl finns representerat på över 200 platser.

AFFÄRSIDÉ, STRATEGI OCH MÅL

Dahl skall vara det ledande distributions- och handelsföretaget inom sina marknader och skall tillgodose marknadens behov av VVS-, VA- och rörprodukter till industrin. Dahl skall erbjuda den mest kostnadseffektiva lösningen för varje kund och varje leverantör. Dahl skall ha marknadens högsta tillgänglighet, tillförlitlighet och kompetens.

Dahls verksamhet är inriktad på lokal närvaro med starka nationella bolag. Genom en ledande marknadsposition erhålls stordriftsfördelar i inköp, logistik och administration. Detta har uppnåtts både genom organisk tillväxt och förvärv. Sedan 1990 har Dahl gjort ca 30 företagsförvärv tillsammans med nyetableringen i Finland.

I Sverige, Norge och Danmark koncentreras insatserna på produktivitetsförbättringar. I Finland är målet att säkra positionen som

näst största grossist. I Polen är inriktningen fortsatt tillväxt.

Dahl använder EVA-metoden (Economic Value Added) för lönsamhetsstyrning. Dahls avkastningskrav på eget kapital är kopplat till en riskfri ränta, i Sverige normalt räntan på en tioårig statsobligation, plus en riskpremie. För 1997 innebar det ett avkastningskrav på eget kapital efter skatt på 16%.

Dahl har som mål att dela ut minst 30% av vinsten efter skatt till aktieägarna, beaktat långsiktig tillväxt, vinstutveckling och finansiell ställning.

VVS-BRANSCHEN

I Norden beräknas den produktmarknad som Dahl är verksam inom till 35 miljarder kr årligen. I Polen och Baltikum uppskattas den till 15 miljarder kr. Grossistens viktigaste konkurrensmedel är ett rationellt flöde, god lokal förankring, bra sortimentssammansättning och hög tillgänglighet på marknaden.

Konjunkturläget på byggmarknaden är av stor betydelse för grossistledets marknadsutveckling. Historiskt sett har tillväxten varit jämn med undantag för perioden 1991-93. Framtidsutsikterna bedöms som goda. Även

Dagliga utleveranser sker från Dahls lager i Finland till den ryska marknaden.

Utleveranser påbörjades under augusti från det nya centrallagret i Kallhäll, Stockholm.

Steven Quilley

Hämtlager i Danmark.

den nuvarande utvecklingen inom miljö- och energiområdet bidrar till en positiv tillväxt.

HÄNDELSER UNDER ÅRET

Den danska byggkonjunkturen är fortsatt god och såväl försäljning som resultat ökade under 1997. Genom förvärvet av en grossist med försäljning av verktyg till industrin, SCS Industriværktøj, har Dahl expanderat mot industrimarknaden.

Marknaden har utvecklats positivt i Norge. Resultatet är oförändrat på grund av tillfälliga kapacitetsproblem och en hårdare konkurrenssituation. Ett pågående åtgärdsprogram och drifttagandet av det nya centrallagret i Oslo under våren 1998 kommer att öka kapaciteten och effektiviteten.

I Sverige ökade försäljningen som en följd av Skoogs-förvärvet. För jämförbara enheter minskade försäljningen med 15%. Nedgången förklaras främst av den fortsatt svaga byggmarknaden i Sverige, som sjönk med

ca 10% under året. Resultatet har försämrats beroende på marknadsnedgången och strukturstyrkostnader avseende dels slutförande av integrationen av Skoogs VVS-rörelse, dels reduktion av antalet distributionscentraler över landet. Ett åtgärdsprogram har inletts för att kostnadsanpassa verksamheten till marknadsnivån. Under året har de första utleveranserna skett från det nya centrallagret i Kallhäll, Stockholm. Vidare har rörelserna i Fosselius & Alpen, Skoogs och Rörbröderna namnändrats och samordnats under namnet Dahl Sverige.

Tillväxten i Finland har varit kraftig och Dahls försäljning ökade med 39% under året. Dahl har etablerat en stark ställning som nummer två på marknaden sedan försäljningen startade våren 1995. Under våren 1998 påbörjas leveranser från det nya centrallagret i Helsingfors.

I Polen har försäljning och resultat utvecklats väl under året. Dahl har ökat sin engage-

mang genom fortsatta förvärv. Under våren 1998 kommer Dahl att ha 26 etableringar i Polen.

RESULTATUTVECKLING

Dahls omsättning ökade med 22% till 9.375 Mkr. Resultatet efter finansnetto uppgick till 192 Mkr, en försämring med 37%. Resultatet förbättrades i Danmark, Finland och Polen men försämrades kraftigt i Sverige på grund av den svaga byggkonjunkturen samt strukturstyrkostnader. I Norge var resultatet i stort sett oförändrat. Räntabiliteten på eget kapital var 6,3%.

UTSIKTER 1998

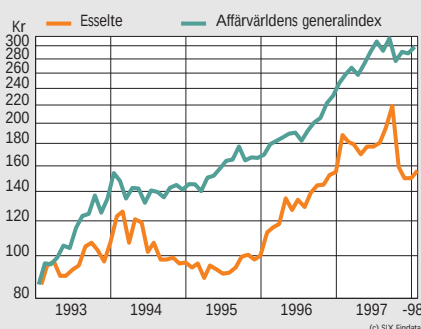
De nordiska marknaderna förväntas som helhet utvecklas positivt, i Polen väntas en stark marknadstillväxt. Osäkerhet råder fortsatt om utvecklingen på den svenska marknaden, men en successiv resultatförbättring förväntas.

Esselte

1997-12-31

Ratos ägarandel, kapital/röster	13%/20%
Andel av Ratos substansvärde	9%
Kursutveckling, 1997	-2%

Esselte-aktien

Ratos ägande

Ratos är största ägare i Esselte, med 20% av rösterna och 13% av kapitalet. I Esseltes styrelse representeras Ratos av Urban Jansson, ordförande, och Jan Söderberg.

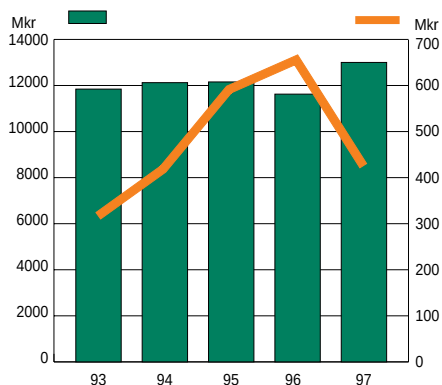
Ratos kommentar

I Esselte tillsattes en ny ledning under 1997. En ny strategi har utarbetats med fokusering på skapande av aktieägarvärde. De tre affärsområdena skall utvecklas till självständiga enheter i syfte att optimera värdet. Inom Esselte Office Products har ett omfattande rationaliseringsprogram inletts.

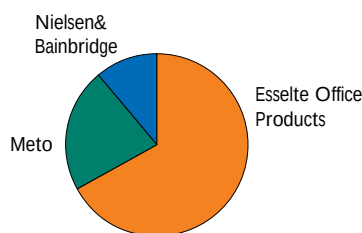
Esselte har en stark balansräkning och goda kassaflöden. Detta skapar möjligheter för värdehöjande strukturåtgärder, såväl avseende organisationen som kapitalstrukturen. Det finns även goda förutsättningar för Esselte Office Products att delta i en fortsatt konsolidering av den fragmenterade kontorsvarumarknaden. Esselte-aktien är fortsatt lågt värderad i relation till jämförbara bolag i USA.

Försäljning

Resultat före skatt

Försäljningens fördelning per affärsområde

I Esselte-koncernen ingår tre affärsområden – Esselte Office Products, Meto och Nielsen & Bainbridge – som var och ett har ledande positioner på världsmarknaden inom sina områden.

NY STRATEGI FASTLAGD

Esseltes mål är att skapa högsta värde för aktieägarna. Esseltes styrelse fastlade under hösten 1997 en strategi innebärande att koncernens tre affärsområden skall utvecklas till tre självständiga enheter, eftersom de saknar synergier sinsemellan. Varje bolagsdel skall ha egen ledning, affärsstrategi och kapitalstruktur. Fokusering på respektive verksamhet skapar bättre förutsättningar för en effektivare utveckling. Vidare underlättas värderingen liksom möjligheten till framtida ägarförändringar. Moderbolagets uppgift är att skapa mervärden genom aktivt ägarskap och strukturell renodling.

ESSELTE OFFICE PRODUCTS

Esselte Office Products är ett av världens ledande företag inom kontorsvaror och andra hjälpmedel för kontorsarbete, datortillbehör samt märkverktyg för identifiering. Exempel på välkända varumärken är Dymo, Oxford, Pendaflex, Curtis, Letraset och Bensons. Affärsområdet har dotterbolag i 27 länder. Kontorsvarubranschen genomgår för närvarande en strukturell omvandling i såväl producent-, distributions- som detaljistledet.

Kunderna blir färre, starkare och mer internationellt verksamma samtidigt som en snabb teknisk utveckling pågår. Kraven på leveranskapacitet och kostnadseffektivitet ökar.

Esselte Office Products arbetar inom fyra produktområden, Organization & Filing, Computer Accessories, Identification och Presentation Products. Till styrkorna räknas en internationell organisation och en effektiv distribution. För att förbättra lönsamheten, tillväxten och konkurrenskraften har en samordning av verksamheten, som hittills har drivits i tre regionala divisioner till ett världstäckande bolag, genomförts. Stora och viktiga kunder skall fokuseras i kombination med fortsatt kraftiga försäljnings- och marknadsföringsåtgärder på lokal nivå. Stödet för varumärken och produkter utvecklas under en samordnad global ledning. Lönsamheten skall förbättras genom kostnadsrationaliseringar och effektivare resursanvändning. Tillväxten skall öka genom strategiska förvärv och expansion på nya marknader, t ex Kina, Ryssland, Sydamerika, Indien och övriga Asien. En fortsatt hög nivå på produktutveckling prioriteras.

Som ett led i verksamhetens renodling avyttrades Chrono-gruppen under året. Fyra amerikanska bolag inom datortillbehör förvärvades.

Esselte Office Products är ett av världens ledande företag inom kontorsvaror, ett exempel ur sortimentet är Dymos elektroniska märkverktyg.

Victor Lenson Brot

Esseltes fabriker i Barcelona tillverkar hålslag och häftapparater för distribution över hela världen.

Esselte har sedan många år egen verksamhet i Asien, med huvudkontor i Hongkong.

Under 1997 uppgick omsättningen till 8.715 Mkr, en ökning med 14%. Såväl i USA som i Europa präglas marknaden av prispress. I Europa råder överkapacitet på traditionella volymprodukter. Resultatet uppgick till 242 Mkr. Däri ingår kostnaderna för bolagets omstrukturering, vilka beräknas till 252 Mkr. Rationaliseringsåtgärderna leder till årliga kostnadsbesparingar om 87 Mkr, vilka börjar verka under 1998 och får full effekt under 1999. Före jämförelsestörande poster blev rörelseresultatet 406 Mkr, en minskning med 15%.

METO

Metos sortiment omfattar produkter för handprismärkning, streckodsmärkning,

stöldskyddssystem och skyltsystem för butiksinformation. Meto har dotterbolag i 20 länder och omsatte 2.956 Mkr 1997, en ökning med 3%. Resultatet var 177 Mkr, en ökning med 33%. Metos lönsamhet är god och bolaget har en stark marknadsposition med god tillväxt på flera produktområden. Under året förvärvades två etikettföretag, ett på Nya Zeeland och ett i USA. Ytterligare förstärkningar planeras genom investeringar i produktutveckling och via förvärv.

NIELSEN & BAINBRIDGE

Nielsen & Bainbridge tillverkar och distribuerar produkter för inramning av tavlor. Företaget har tio dotterbolag och omsatte

1.396 Mkr 1997, en ökning med 17%. Verksamheten är starkt koncentrerad till USA och Tyskland. Bolaget har god lönsamhet, resultatet för 1997 uppgick till 159 Mkr. Nielsen & Bainbridge förvärvade tre företag under 1997. I januari 1998 förvärvades en ledande tysk tillverkare av träramar.

RESULTAT

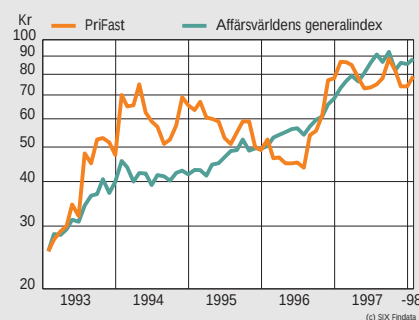
Koncernens omsättning uppgick till 13.001 (11.625) Mkr, resultatet före skatt var 413 (667) Mkr. Före jämförelsestörande poster var resultatet 587 (667) Mkr. Räntabiliteten på eget kapital efter skatt uppgick till 7,4%.

PriFast

1997-12-31

Ratos ägarandel	35,4%
Andel av Ratos substansvärde	7%
Kursutveckling, 1997	-5%

PriFast-aktien

Ratos ägande

Ratos är största ägare i fastighetsbolaget PriFast med 35,4% av kapital och röster. I PriFasts styrelse representeras Ratos av Urban Jansson, ordförande, och Olle Isberg.

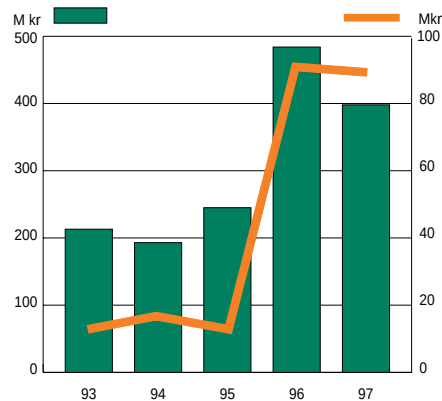
Ratos kommentar

I linje med PriFasts strategi har bolaget under året arbetat med att avyttra de utländska fastighetsbestånden. Fastighetsbeståndet består idag främst av kommersiella fastigheter invid goda kommunikationsleder i stockholmsområdet. I dessa områden är förutsättningarna för en värdetillväxt goda.

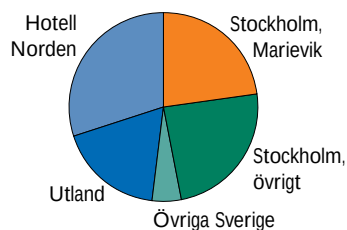
PriFast äger dessutom 56% av det nybildade bolaget Capona, Nordens största ägare av hotellfastigheter. En stor andel av intäkterna i detta bolag utgörs av omsättningsbaserade hyror, vilket utgör en intressant tillgång. PriFast-aktien värderas under sitt substansvärde.

Hyresintäkter

Resultat före skatt

Hyresintäkternas fördelning per marknad

PriFast är ett fastighetsbolag inriktat på förvaltning och utveckling av kommersiella fastigheter vid kringfartsleder i Stockholm.

AFFÄRSIDÉ, STRATEGI OCH MÅL

PriFasts affärsidé är att aktivt förvalta och tillhandahålla kommersiella lokaler på det sätt och med den service som kunden efterfrågar samt att förvärva, förädla och försälja fastigheter inom ramen för den fastlagda inriktningen.

Koncernens huvudstrategi är att koncentrera verksamheten till Stockholm med fokusering på hyresgäster med höga krav på kommunikation och service. Fastighetsbeståndet skall inriktas på kontors- och kombinationslokaler strategiskt belägna vid kringfarts- och genomfartsleder med god tillgänglighet.

PriFasts övergripande mål är att aktieägarnas långsiktiga avkastning, i form av utdelning och värdeförändring på aktieinnehavet, skall vara högre än för alternativ med samma verksamhetsinriktning och risknivå. Utdelningen till aktieägarna skall över tiden uppgå till 50% av resultatet efter skatt exklusive realisationsvinster. Vid större realisationsvinster kan dessutom bonus ges till aktieägarna.

KONCENTRATION OCH RENODLING

PriFasts kommersiella fastighetsbestånd, exklusive hotellfastigheter, omfattar 28 byggda fastigheter med en uthyrningsbar yta om ca 310.000 m² och ett bedömt marknadsvärde på ca 2,7 miljarder kr.

Under 1997 har arbetet med att strukturera och koncentrera fastighetsbeståndet i enlighet med koncernens strategi varit mycket högt prioriterat. Fastigheter för 865 Mkr har avyttrats, huvuddelen avser fastigheter i Belgien och Holland. Vid årsskiftet svarade därmed fastighetsbeståndet i Stockholm för 76% av marknadsvärdet för det totala fastighetsbeståndet, exklusive nordiska hotellfastigheter.

I slutet av 1997 togs ytterligare ett steg i renodlingen av PriFasts verksamhet. Beslut fattades då att bilda ett gemensamt hotellfastighetsbolag tillsammans med Diligentia, bestående av PriFasts nordiska hotellfastigheter och huvuddelen av Diligentias svenska hotellfastigheter. Det nybildade bolaget, Capona, kommer att vara helt specialiserat på förvaltning av hotellfastigheter med Norden som hemmamarknad. Avsikten är att Capona skall börsintroduceras under 1998.

PriFasts enskilt största förvaltningsområde finns i Marievik (närmast i bild), invid kringfartsleden runt Stockholm.

Stockholm Modecenter i Marievik är en marknadsplats för konfektion och mode. Fastigheten har ca 270 hyresgäster.

Bolaget som blir Nordens största hotellfastighetsbolag har ett fastighetsbestånd omfattande 29 hotellfastigheter med ca 5.700 hotellrum, motsvarande en uthyrningsbar yta om ca 270.000 m². Capona ägs inledningsvis till 56,35% av PriFast och till 43,65% av Diligentia, vilket motsvarar värdet på respektive parts införsålda fastigheter. Vid årsskiftet 1997/98 redovisas Capona som ett dotterbolag till PriFast.

FÖRBÄTTRAD MARKNAD

De fastighet- och hyresmarknader som PriFast är verksamt inom har varit stabila eller förbättrats under 1997. Lägre ränteläge och stigande hyresnivåer har lett till en ökad aktivitet på fastighetsmarknaden och ett stort antal fastighetsförsäljningar har ägt rum under året. Ett fortsatt förbättrat marknadsläge har främst noterats på fastighetsmarknaderna i Stockholm och Öresundsområdet med sjunkande avkastningskrav och ökad marknadsaktivitet som följd. Trenden mot renodling och specialisering av fastighetsbolagens verksamhet har fortsatt och flera stora strukturafrågor har genomförts.

En ökad efterfrågan på kommersiella lokaler i kombination med en fortsatt låg nybyggnation har inneburit en fortsatt förbättring av hyresmarknaderna vilket har lett till stigande hyror. Under de närmaste åren förväntas nyproduktionen att öka till följd av brist på lokaler med bra läge och hög kvalitet.

Utvecklingen på den nordiska hotellmarknaden är av stor betydelse för PriFast. Hyresintäkterna från de nordiska hotellfastigheterna, som huvudsakligen är omsättningsbaserade, svarade för nära 30% av koncernens totala hyresintäkter 1997. I Sverige och Danmark har hotellmarknaden varit relativt stabil under året, medan marknaden i Norge har utvecklats mycket positivt. Från och med 1998 kommer PriFast att påverkas mer indirekt av hotellmarknadens utveckling via ägandet av Capona.

FORTSATT GOD RESULTATNIVÅ OCH STARKA FINANSER

PriFast hyresintäkter för 1997 uppgick till 398 (484) Mkr. Minskningen förklaras av fastighetsförsäljningar. För jämförbart fastighets-

bestånd är intäkterna 10 Mkr lägre. Uthyrningsgraden var vid årsskiftet 92 (95)%, mätt som andel av årshyra exklusive Caponas hotellfastigheter.

Resultatet före skatt uppgick till 87 (90) Mkr, varav 35 (28) Mkr avser vinster från fastighetsförsäljningar. Resultatet exklusive realisationsvinster har försämrats med 10 Mkr, främst till följd av lägre genomsnittlig uthyrningsgrad. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 7,1 (8,4)%. I resultatet för 1997 ingår ingen effekt av avyttringen av hotellfastigheter till Capona. Försäljningen har skett inom koncernen och kommer inte att påverka PriFasts resultat och egna kapital förän aktierna i Capona avyttras, vilket beräknas ske under 1998.

PriFasts synliga soliditet var 32 (30)% vid årsskiftet. Före konsolideringen av Capona var soliditeten 41%, en fortsatt förbättring av koncernens finansiella ställning.

Scandic Hotels

1997-12-31

Ratos ägarandel	29%
Andel av Ratos substansvärde	12%
Kursutveckling, 1997	+70%

Scandic-aktien

Ratos ägande

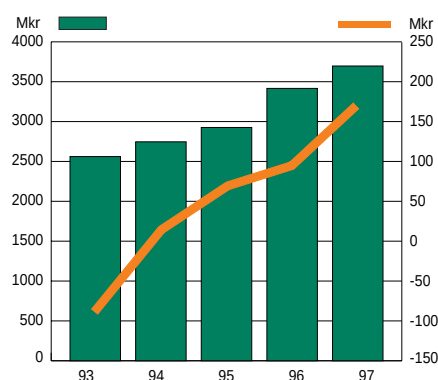
Ratos är största ägare i Scandic, med 29% av röster och kapital, efter Arctia-förvärvet 23%. I Scandics styrelse representeras Ratos av Urban Jansson, ordförande, och Fredrik Sandelin.

Ratos kommentar

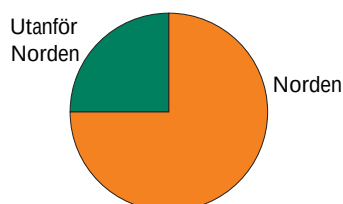
Scandics verksamhet och resultat har utvecklats mycket väl under 1997, vilket även avspeglas i en kursuppgång på 70%.

Scandic har ett väl utarbetat koncept med ett starkt varumärke och goda marknadspositioner. I och med det avtalade förvärvet av Arctia-kedjan i Finland får Scandic en marknadsledande ställning i alla de fyra nordiska länderna. Förvärvet bidrar även till att ytterligare förstärka Scandics goda finansiella ställning. Hotellmarknaden bedöms långsiktigt växa snabbare än BNP. Sammantaget innebär det att Ratos tror på en fortsatt positiv lönsamhets- och tillväxtutveckling, liksom på Scandic-aktien som en god framtida aktieinvestering.

Försäljning Resultat efter finansnetto

Försäljningens fördelning per marknad

Scandic är Nordens största hotelloperatör. I och med förvärvet av finska Arctia omfattar Scandic över 100 hotell i Norden och företaget blir ett av de ledande hotellbolagen i Sverige, Norge, Danmark och Finland. Utanför Norden driver Scandic 15 hotell under varumärket Holiday Inn.

AFFÄRSIDÉ, STRATEGI OCH MÅL

Scandics affärsidé är att erbjuda många människor det mest prisvärda hotellboendet under arbete och fritid. Scandic skall vara en renodlad hotelloperatör. Verksamheten är fokuserad till Norden och baseras på ett starkt varumärke samt ledande marknadspositioner. Lönsamheten grundas på stor försäljningsvolym och hög kostnadseffektivitet.

Inför börsintroduktionen i december 1996 fastlades tillväxtmålet att under de kommande 3-5 åren utöka hotellkedjan med ytterligare 3.000 rum, motsvarande en ökning med nära 20%.

Scandics finansiella målsättning är att uppnå en rörelsemarginal efter avskrivningar på minst 6% och en räntabilitet på eget kapital på minst 20% räknat över en konjunkturcykel.

Utdelningen till aktieägarna skall uppgå till minst 30% av årets vinst efter skatt, beaktat Scandics långsiktiga tillväxt och resultatutveckling samt behovet av en stark finansiell ställning.

FÖRVÄRV AV FINSK KEDJA

I slutet av 1997 ingick Scandic ett avtal om förvärv av den finska hotellkedjan Arctia med 21 hotell. Förvärvet innebär att Scandic dels får en ledande ställning på den finska hotellmarknaden, dels förbättrar sin finansiella ställning. Det slutliga godkännandet av affären, med en nyemission till säljaren, väntas ske vid en extra bolagsstämma den 16 mars 1998. Alko-bolagen blir därigenom, via sitt helägda dotterbolag Arctia, näst största aktieägare i Scandic med en ägarandel på 20%.

TILLVÄXT I NORDEN

Tre fjärdedelar av Scandics rumskapacitet och omsättning återfinns i de nordiska länderna. Marknadstillväxten var positiv i Norden under 1997. Efterfrågan på hotellrum i city-lägen ökade. Beläggningen på de nordiska Scandic-hotellen steg från 56,9% till 59,2% 1997.

I september öppnade nybyggda Scandic Sjölyst som ligger mitt i ett nytt affärscentrum i Oslo.

Scandics hotell har moderna och flexibla konferenslokaler. Bilden visar den stora konferenssalen på Scandic Hotel Slussen i Stockholm.

I det internordiska perspektivet är de fyra huvudstäderna samt Göteborg och Malmö speciellt viktiga. Scandics strategi är att öka kapaciteten i innerstadslägen. I Oslo har Scandic under året förstärkt med två hotell och tecknat avtal om ytterligare två som öppnas 1998 och 1999. I september övertog Scandic driften av det hotell i Malmö som ditills drivits av Sheraton. Tidigare under året tillkom även ett centralt beläget hotell i Borås. Hotell Hasselbacken i Stockholm kommer, via Arctia-förvärvet, att övergå i Scandics regi under 1998. I Helsingfors får Scandic sex hotell genom förvärvet av Arctia samt ett nybyggt cityhotell 1999.

Vid årsskiftet 1997/98 samlade Scandic sina hotellfastigheter i ett dotterbolag, Hotellus.

VERKSAMHETEN UTANFÖR NORDEN

Scandics hotell utanför Norden drivs av Scandic under varumärket Holiday Inn. Samarbetet med Holiday Inn-kedjan, som omfattar ca 200 hotell i Europa och fler än 2.300 i hela världen, inleddes 1996 och har under året börjat ge effekt, framför allt i storstäderna. Antalet hotell utanför Norden som drivs av Scandic uppgår till 16 och är belägna i Tyskland, Storbritannien, Nederländerna, Belgien och Österrike.

Marknadstillväxten på kontinenten var svagare än på de nordiska marknaderna. I Storbritannien var den dock mycket gynnsam och Scandic ökade sin marknadsandel. I Tyskland, där merparten av de utomnordis-

ka hotellen ligger, finns tecken på ett ökat hotellboende efter flera år av svag marknadsutveckling. På den tyska hotellmarknaden råder fortsatt överkapacitet och prispress.

FORTSATT RESULTATFÖRBÄTTRING

Scandic-koncernens försäljning steg 1997 med 8% och uppgick till 3.697 Mkr. Ökningen förklaras av marknadstillväxt samt Scandics ökande andel city-hotell. Rörelsemarginalen förbättrades från 3,8% till 5,2%. Resultatet efter finansnetto ökade med 80% till 171 Mkr. Räntabiliteten på eget kapital var 24%.

Inter Forward

	1997-12-31
Ratos ägarandel	100%
Andel av Ratos substansvärde	4%

Ratos ägande

Inter Forward är ett helägt dotterbolag till Ratos.

Ratos kommentar

I samband med publiceringen av Ratos nya strategi att bli ett rent investmentbolag utan helägda dotterbolag aviserades planer på att genomföra en ägarspridning av Inter Forward.

Ratos initierade under våren 1997 en genomlysning av hela Inter Forward som ett led i förberedelsen inför en ägarspridning. Denna genomlysning har legat till grund för en strategisk utvärdering av vilka alternativ som är mest lämpliga. Utvärderingen har sedan utgjort en bas för diskussioner med ett antal externa aktörer.

Den slutsats som kan dras av genomlysningen och de externa kontakterna är att styrkan i Inter Forward ligger i delarna och inte i helheten. En avyttring av varje division för sig kan således vara en bättre lösning än en ägarspridning av helheten.

Agne Pettersson, VD Inter Forward
Syntetiska optioner i Ratos motsvarande 80.000 aktier

Inter Forward erbjuder internationella speditionstjänster. Koncernens tre divisioner Landsvägstransporter, Järnväg och Flyg/sjö har starka positioner på respektive marknad.

ÖKAD KUNDANPASSNING

Transportbranschen har sedan länge präglats av överkapacitet, hård konkurrens och prispress, vilket förklarar en generellt låg lönsamhet bland transportföretagen. De låga vinstnivåerna har i sin tur länge motverkat en strukturrationalisering av branschen.

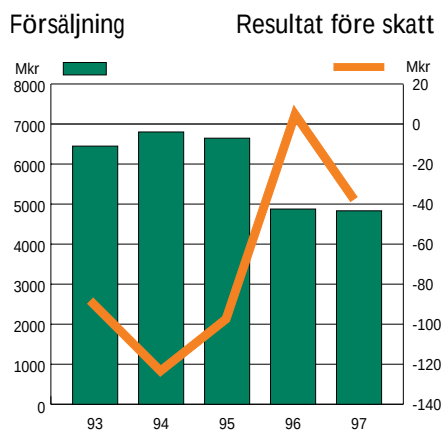
Dagens marknad ställer allt större krav på effektivitet och kundanpassning. Transportföretagen måste förbättra logistikkunnandet och öka förståelsen för kundernas behov. Transporttjänsten omfattar idag, förutom förflyttning av gods från en punkt till en annan, också hela logistikkoncept, ofta utvecklade i ett samarbete mellan transportföretaget och kunden. En framgångsrik speditör måste ha god lokal täckning och lyhördhet inför kunden samt kunna erbjuda integrerade transportlösningar. Det är mot denna bakgrund och utvecklingen inom EU

dagens trend i transportbranschen – sammanslagningar och alliansbildningar – kan förklaras.

LANDSVÄGSTRANSPORTER

Landsvägstransporter avser såväl styckegods som specialtransporter. Kunderna är allt ifrån stora multinationella koncerner till småföretag. Divisionen omfattar operativa enheter i Sverige, Norge, Finland, Storbritannien och Frankrike. Dessutom finns agenter och samarbetspartners i alla europeiska länder. Verksamheten fokuserar på de nordiska länderna med Nordisk Transport Sverige, NTS, som bas. NTS har en andel på nära 20% av den svenska marknaden för internationella landsvägstransporter.

Merparten av de marknader där divisionen är verksam kännetecknades av svag tillväxt under 1997. Resultatet försvagades jämfört med föregående år beroende på resultatet i Storbritannien. Tillväxten var god i Norge och divisionen ökade sin marknadsandel. I Sverige var prispressen hård under första halvåret som en följd av nya aktörer på markna-

Inter Forwards tre divisioner Landsvägstransporter, Järnväg och Flyg/sjö har starka positioner på respektive marknad.

den. Prisutvecklingen stabiliserades dock under senare delen av 1997. I Finland etablerade en egen organisation. Utvecklingen i Frankrike är positiv och i Storbritannien pågår förbättringsåtgärder.

JÄRNVÄG

Järnvägstransporter består främst av gods i stora volymer, såsom bulk, och träprodukter av olika slag. De största kunderna finns inom skogs-, kemi-, stål- och livsmedelsindustrin. Nordisk Transport Rail, NT Rail, är marknadsledande inom järnvägsfrakt till och från Skandinavien.

Marknaden för järnvägstransporter var svag under året, vilket tillsammans med sjunkan-

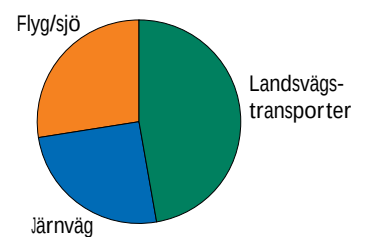
de marginaler har påverkat resultatutvecklingen negativt.

I detta segment ökar kundernas krav på stordriftslösningar. För att möta detta behov bildades under året ett joint-venture tillsammans med tyska Kühne & Nagel, ett av Europas största transportföretag. Bolaget skall sköta trätrafiken mellan Sverige och Tyskland. I enlighet med detta samarbete har beslut fattats om avveckling av divisionens tyska bolag Railcarriers.

FLYG/SJÖ

Speditionsverksamheten inom flyg- och sjöfrakt utgörs huvudsakligen av interkontinentala transporter för multinationella företags

Försäljningens fördelning per division

räkning. Inter Forward är, främst via bolagen ACE och NAC, störst i Skandinavien och svarar för en fjärdedel av den svenska flygspeditionsmarknaden.

Försäljningen ökade och resultatet var oförändrat under 1997. De asiatiska marknaderna är viktiga framtidsområden och Inter Forward är etablerat i Tianjin, Shanghai och Hongkong samt i Singapore och Taipei, Taiwan. Beslut har även fattats om öppnade av ett eget bolag i USA.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Inter Forwards omsättning var i stort sett oförändrad jämfört med 1996. Resultatet före skatt mm uppgick till -39 (5) Mkr. Försämringen beror främst på kostnader för avveckling av verksamheter, -31 Mkr, och svag marknadsutveckling. I nuvarande struktur, exklusive resultat hänförligt till avvecklade enheter, är resultatet positivt.

Femårsöversikt

Mkr	1993	1994	1995	1996	1997
Resultaträkningar					
Nettoomsättning	6.448	6.801	6.646	4.876	4.832
Realisationsvinster	15	–	9	–	–
Rörelsens kostnader	-6.348	-6.720	- 6.567	-4.822	-4.788
Realisationsförluster/ omstruktureringskostnader	-62	-90	-86	–	-31
Avskrivningar enligt plan	-112	-102	-99	-57	-55
Resultat efter avskrivningar	-59	-111	-97	-3	-42
Finansiella intäkter	29	29	35	26	16
Finansiella kostnader	-57	-39	-34	-17	-13
Resultat efter finansnetto	-87	-121	-96	6	-39
Minoritetsintresse	-1	-1	-1	-1	–
Resultat före skatt m m	-88	-122	-97	5	-39
Koncernbidrag	-1	-47	-67	-57	–
Aktieägar tillskott	80	230	125	70	–
Skatt	5	-26	-20	0	-4
Årets resultat	-4	35	-59	18	-43
Balansräkningar					
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella	272	245	127	92	74
Materiella	437	411	194	178	164
Finansiella	66	61	27	44	39
Summa anläggningstillgångar	775	717	348	314	277
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Varulager	30	36	1	0	0
Kortfristiga fordringar	1.149	1.417	963	870	869
Likvida medel	117	88	69	45	75
Summa omsättningstillgångar	1.296	1.541	1.033	915	944
Summa tillgångar	2.071	2.258	1.381	1.229	1.221
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital	363	393	320	342	297
Minoritetsintresse	3	3	2	1	1
Räntebärande skulder	354	392	147	111	114
Räntefria skulder	1.351	1.470	912	775	809
Summa eget kapital och skulder	2.071	2.258	1.381	1.229	1.221
Nyckeltal					
Räntabilitet på eget kapital, %	-18	-22	-19	1	-14
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	-10	-21	-25	3	-14
Kassaflöde efter investeringar/avyttringar	-171	-116	99	-26	6
Investeringar	123	82	43	53	35
Soliditet, %	18	17	23	28	24
Medelantal anställda	3.428	3.514	3.095	2.026	1.771

Kapitalförvaltning

I Ratos Kapitalförvaltning samlas de investeringar som Ratos inte klassificerar som Aktiva innehav. För att Ratos skall betrakta en investering som ett Aktivt innehav krävs framför allt att Ratos har ett betydande ägarinflytande och därmed via styrelsearbete mm, kan agera som aktiv huvudägare. Det Aktiva innehavet måste även vara av sådan värdemässig storlek att dess utveckling har en väsentlig påverkan på Ratos substansvärde.

Som Kapitalförvaltningsinnehav klassificerar Ratos följaktligen dels flera värdemässigt mycket betydelsefulla investeringar där ägarinflytandet är litet, exempelvis innehavet i Incentive, dels flera innehav där ägarinflytandet är betydande men där investeringen är relativt liten, exempelvis flera av de onoterade tillväxtaktierna.

Kapitalförvaltningen utgör inte ett avgränsat verksamhetsområde. Alla investeringar och desinvesteringar i Ratos görs utifrån ett helhetsperspektiv, vilket är viktigt för att åstadkomma en hög och jämn avkastning på Ratos substansvärde. Tack vare en hög likviditet i Kapitalförvaltningen är det relativt lätt att, via köp och försäljningar, kontinuerligt upprätthålla önskvärd exponering och riskspridning i Ratos totala portfölj.

PLACERINGSSTRATEGI

Kapitalförvaltningens placeringsstrategi är densamma sedan 1992. Portföljen skall vara koncentrerad och normalt bestå av 8-12 innehav eller tillgångsslag. Koncentrationen medför en bättre överblick och större möjligheter att positivt påverka avkastningen och åstadkomma en väl fungerande riskspridning i Ratos totala portfölj. I Kapitalförvaltningen agerar Ratos främst genom köp och försäljningar. Analysen görs utifrån fundamentala och värdeorienterade faktorer. Analysarbetet sker vanligtvis utifrån en tvåårig investeringshorisont.

Portföljen byggs med svensk utgångspunkt, vilket ger större möjligheter att tillföra mer värde i investeringsanalysen. Utlandsinvesteringar görs endast om de bedöms vara mycket intressanta i ett portföljperspektiv och väsentligt intressantare än liknande svenska alternativ.

Mervärde skall också skapas genom timing, offensiv förvaltning och låga omkostnader. Derivatinstrument utvärderas alltid som al-

ternativ eller komplement när Ratos ökar eller minskar exponeringen mot marknaden eller specifika innehav. Derivatinstrument används emellertid aldrig på ett sätt som medför att deras sk hävstångseffekt riskerar att markant ändra portföljens riskprofil.

AKTIEPORTFÖLJ

Marknadsvärdet på Kapitalförvaltningens totala portfölj var 4.435 (2.617) Mkr vid årsskiftet 1997/98, vilket motsvarade 58% av Ratos substansvärde.

Årets realisationsvinster uppgick netto till 109 (86) Mkr. Under året mottagen utdelning var 77 (59) Mkr.

De största innehaven i Kapitalförvaltningen är Incentive, Skandia, Stora, och S-E-Banken.

Vid årsskiftet ägde Ratos onoterade tillväxtaktier för 229 Mkr, i bokfört värde. Huvuddelen av innehaven köptes under 1997. Onoterade tillväxtaktier utgörs av mindre satsningar i små, relativt nystartade onoterade företag inom tillväxtområden som IT, telekommunikation, media och medikerteknik.

Det är Ratos bedömning att denna typ av investeringar är intressanta för Ratos dels därför att exponeringen mot börsnoterade tillväxtaktier, av värderingsskäl, är låg i portföljen, dels därför att Ratos erhåller ett intressant flöde av affärsidéer inom detta segment.

KÖP OCH FÖRSÄLJNINGAR

Aktier nettoköptes under året för 850 Mkr.

Större köp har gjorts i Swedish Match, Astra och S-E-Banken samt i onoterade tillväxtaktier.

Beslut har även fattats om att investera ca 150 Mkr under de närmaste åren i Industri Kapitals Fond 1997.

Byten mellan aktier och optioner har i större omfattning skett i Scania. Aktier i Volvo, Trygg-Hansa och Sardus har köpt och sålts under året.

Kapitalförvaltningens innehav

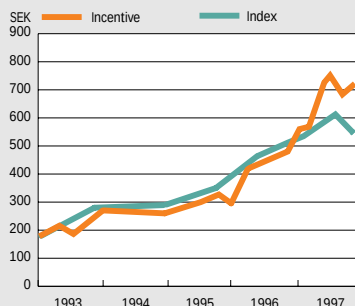
	Mkr
Incentive	1.073
Skandia	696
Stora A	534
S-E-Banken	429
Swedish Match	359
Astra	312
Scania	264
Svedala	215
Pandox	57
Onoterade tillväxtaktier	229
"Emerging markets"	87
Industri Kapital	160
Aktieportfölj, omsättnings- tillgångar och övrigt	20
Totalt	4.435

Köp och försäljningar

Mkr	Köp	Försäljning
Astra	278	
Pandox	55	
Sardus	38	32
Scania	85	168
S-E-Banken	147	
Skandia	8	35
Svedala	54	
Swedish Match	354	
Trygg-Hansa	83	81
Volvo	79	89
"Emerging markets"	26	
Industri Kapital	36	119
Onoterade tillväxtaktier	159	
Aktieportfölj, omsättningstillgångar och övrigt	78	106
Totalt	1.480	630

Kapitalförvaltningens innehav

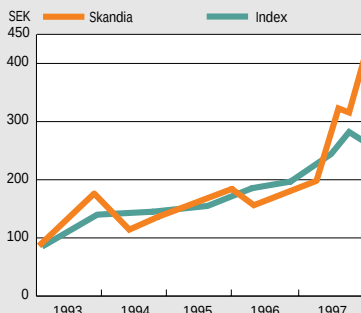
INCENTIVE

Incentives enskilt mest betydande verksamhet är dotterbolaget Gambro, som omsätter 14 miljarder kr. Gambro är ett globalt, medicintekniskt företag med ledande positioner inom njursjukvård, hjärtkirurgi och blodkomponentteknologi.

Renodlingen av Incentive har fortsatt under 1997 och kvar förutom Gambro och MacGREGOR finns börsnoterade aktier. Innehaven består främst av ABB-aktier för drygt 10 miljarder kr, och en stor andel av röstvärdet i Electrolux. Balansräkningen är stark, vilket håller nere vinsttillväxten per aktie.

SKANDIA

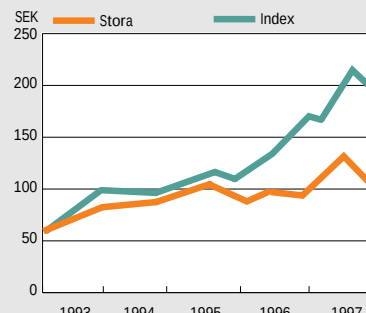

Skandia-aktien steg kraftigt under året då marknaden kom att höja förväntningarna på de kapitalförvaltningsprodukter som erbjuds inom området AFS (Assurance and Financial Services).

AFS svarar för majoriteten av premieintäkterna i Skandia. Den största utmaningen för AFS expansion är den japanska marknaden som kommer att öppnas för utländska etableringar.

Den traditionella sakförsäkringen renodlas geografiskt och uppvärderas i och med den pågående trenden av stora fusioner mellan försäkringsbolag och banker i Europa.

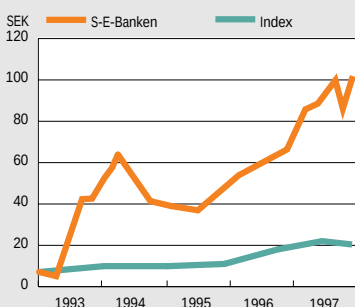
STORA

Stora är en av Europas största papperstillverkare och ett av Sveriges största exportföretag med verksamhet i ett tjugotal länder världen över. Storas valutakänsligheten är hög, ca 60% av produktionen är förlagd till Sverige medan endast 15% av försäljningen återfinns inom landet. Exponeringen är störst gentemot GBP.

Marknaden har varit svag för pappersprodukter allt sedan pristoppen 1995. Stora genomförde under åren 1995-97 ett investeringsprogram på ca 20 miljarder kr. Den finansiella ställningen har förbättrats under 1990-talet.

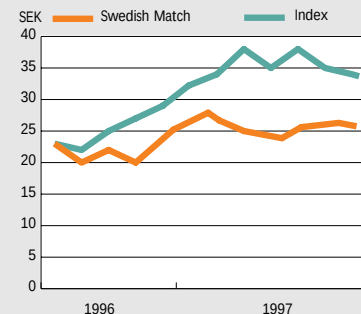
S-E-BANKEN

S-E-Banken och försäkringsbolaget Trygg-Hansa gick samman under året. Bakgrunden till fusionen var den hårdnande konkurrens som uppstått i och med avregleringen och internationaliseringen av bank- och försäkringsmarknaderna.

Genom samgåendet kan koncernen erbjuda ett heltäckande produktutbud inom den finansiella sektorn. Dessutom skapas den största privata kapitalförvaltaren i Norden med omkring 380 miljarder kr i förvaltat kapital. Inom viktiga sparformer för hushållen uppnås marknadsandelar på mellan 15-30%.

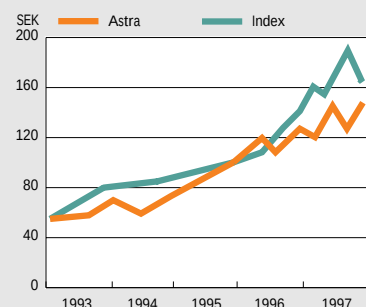
SWEDISH MATCH

Swedish Matches verksamhet består av tillverkning av olika tobaksprodukter, såsom cigaretter, cigarrer, snus och tuggtobak, samt tändstickor och tändare. Cigarette- och cigarrförsäljningen svarar för ca en tredjedel av den totala försäljningen.

Swedish Match äger ett antal starka varumärken. Sverige är huvudmarknaden men försäljningen är betydande även i övriga Europa och Nordamerika. Kassaflödet är starkt.

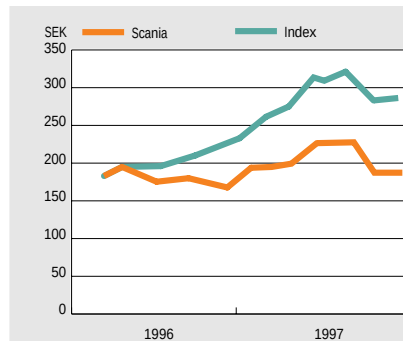
ASTRA

Astras storsäljare Losec mot magsår har blivit det mest sålda läkemedlet i världen. Inom mag/tarm kommer patentskyddet försvaras med beredningspatent en bit in på 2000-talet. Andningsvägar är ett område som växer kraftigt för Astra. Behandling mot astma och mot vissa sjukdomar orsakade av rökning behandlas mycket framgångsrikt med Astras produkter, bl a Pulmicort.

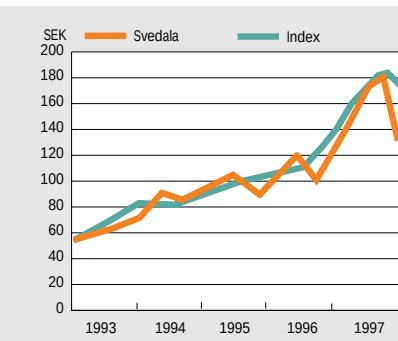
De tre övriga områdena som prioriteras av Astra är kärlsjukdomar, smärtlindring och sjukdomar i det centrala nervsystemet.

SCANIA

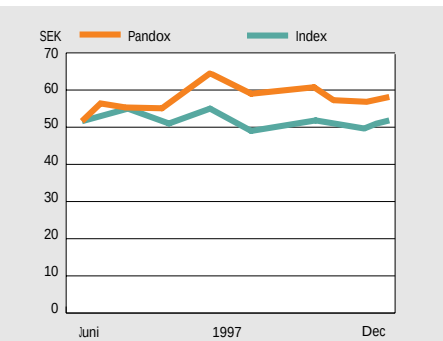
Scania är en av världens ledande tillverkare av tunga lastbilar och bussar med en omsättning på ca 40 miljarder kr. Marknadspositionen i Europa och Sydamerika är mycket stark. Tillväxten har varit god under 1997, framför allt i Brasilien där Scania även förbereder en produktionsanläggning. Däremot har utvecklingen i Storbritannien varit svag. Marginalerna har fallit men väntas återhämta sig framöver. Orderingsgången är fortsatt stark.

SVEDALA

Svedala tillverkar och marknadsför utrustning för mineralbaserad industri och anläggningsindustri. Koncernen gynnas av infrastrukturinvesteringar och har därigenom en "sencyklisk" karaktär. Omsättningen uppgår till ca 14 miljarder kr och företaget har en stark marknadsposition samt en god geografisk täckning. Orderingsgången är stark.

PANDOX

Pandox affärsidé är att äga hotellfastigheter och vara en aktiv hyresvärd. Genom samarbete med hotelloperatören uppnås förutsättningar för god resultatutveckling. Den geografiska marknaden skall endast omfatta Sverige, med storstäder som det primära målet. Antalet hotell uppgår idag till 29.

ONOTERADE TILLVÄXTAKTIER

TELIA OVERSEAS

Telias dotterbolag Telia Overseas är ett internationellt inriktat telekommunikationsföretag, med verksamhet utanför Europa. Telia Overseas går in som delägare tillsammans med lokala partners och erbjuder hög teknisk kompetens.

TELIGENT (www.teligent.se)

Teligent är ett snabbväxande svenskt företag som etablerat sig som leverantör av mjukvara till teleoperatörer. Tjänsterna avser såväl fasta nät som mobila nät eller Internetmiljö, t ex 020-tjänster, faxbrevlådor, röstmeddelanden m.m. Kunderna är stora internationella operatörer i Europa, som British Telecom och Telia, men också flera mobiloperatörer.

TV8 (www.tv8.se)

TV8 är en nystartad svensk digital TV-kanal med inriktning på ekonominyheter, dokumentärer och samhällsprogram. TV8 är en reklamkanal och distribueras via kabel och satellit. TV8 sänder varje dag och kan ses av ca 3,5 miljoner tittare. Kanalen har ca 30 anställda med lokaler i Stockholm. TV i Sverige domineras av det statsägda Sveriges Television. Den

kommersiella reklam-TV-marknaden uppgick 1997 till ca 2,6 miljarder kr och väntas växa med 10% per år under de närmaste åren. På marknaden finns ett tiotal reklamfinansierade kanaler och störst är TV4. Ratios investering i TV8 uppgår till 53 Mkr. Resultatet 1997 (8 mån) var -27 Mkr.

HEALTHCAP

HealthCap är ett svenskt riskkapitalbolag med medicinsk inriktning. Bolagets målsättning är att på ett tidigt stadium finna intressanta forskningsprojekt och med hjälp av kapital och styrelsearbete lotsa fram produkterna och företagen till kommersialisering.

EURONA MEDICAL (www.eurona.se)

Ett av de mest spännande områdena inom läkemedelsforskning är den stora satsningen på genforskning. Genetiska anlag antas kunna förklara ungefär 4.000 sjukdomar. Behovet att hantera stora gendatamängder kommer att öka kraftigt. Eurona Medical har stor erfarenhet på detta område och en omfattande databas.

DANIELSSON & PARTNERS (www.dpkf.com)

Danielsson & Partners är verksamt inom kapitalförvaltning för institutionella placerare och förvaltning av värdepappersfonder riktat till såväl månadssparare som

större placerare. Det långsiktiga sparandet förväntas öka. Danielsson & Partners erbjuder ny teknik och låga kostnader.

MICRONIC (www.micronic.se)

Micronic är en högteknologiskt företag med produktion av maskiner för tillverkning av fotomasker som används vid tillverkning av bl a TV-apparater och datorbildskärmar. Bolaget finns i Stockholm och har idag ca 100 anställda. Maskinerna tillverkas i Sverige och går till 100% på export, framför allt till USA och Japan. Den totala marknaden för Micronics produkter var 1997 ca 250 miljoner USD. Den årliga tillväxten förväntas vara hög.

NETCH TECHNOLOGIES (www.netch.se)

Netch Technologies är en av Sveriges ledande leverantörer av internettjänster och tekniska lösningar för webbtjänster på internet. Netch är framför allt specialiserat på tekniska lösningar för elektronisk handel via internet. Företaget har bl a utvecklat websidor för NK-hallen och Bokus. Marknaden för tjänster på internet har ökat kraftigt under de senaste åren. Utvecklingen i Norden har kommit långt och antalet användare av internet beräknas till ca 5 miljoner.

EMERGING MARKETS

Vid årsskiftet var Ratios delägare i Sydostasienfonden Carlson Fund Pacific. Detta fondinnehav såldes i början av 1998. Kring årsskiftet investerade Ratios ca 100 Mkr fördelat på indirekta likvida innehav i Ryssland, Thailand, Malaysia, Sydkorea, Filippinerna och Indonesien.

INDUSTRI KAPITAL

Ratos är delägare i Industri Kapitals tre "buy-out"-fonder/konsortier "1989", "1994" och "1997". Det totala marknadsvärdet var 160 Mkr vid årsskiftet, varav det i Köpenhamn börsnoterade Crisplant Industries svarade för 51 Mkr.

KORT AKTIEPORTFÖLJ

Ratos Kapitalförvaltning omfattar även kort aktiehandel som bedrivs i dotterbolaget Johnson & Borsell. Verksamhetens syfte är att generera god avkastning men även att upprätthålla ett bra kontaktnät bland svenska och internationella mäklarfirmer under perioder av låg aktivitet i huvudportföljen.

Aktieinnehav

1997-12-31		Antal, st	Förändring 1997, st	Nominellt värde, Mkr	Bokfört ¹⁾ värde, Mkr	Marknads- ¹⁾ värde, Mkr	Andel av aktiekapital, %	Andel av rösträtt, %
AKTIVA INNEHAV								
Handel	Dahl B	5.824.000		58,2	93,5	681,3	28,00	28,00
Kontorsvaror	Esselte A	4.450.780	-5.000	55,6	439,2	667,6	13,00	20,09
Fastigheter	PriFast	7.098.652	3.549.326 ²⁾	71,0	550,1 ³⁾	525,3	35,42	35,42
Tjänsteföretag	Scandic Hotels	4.930.000		29,6	89,6	951,8	29,00	29,00
Transport	Inter Forward ⁴⁾	2.400.000		240	300	331	100,00	100,00
Summa Aktiva innehav					1.472,4	3.157,0		
Summa noterade Aktiva innehav, koncernen					1.033,7	2.826,0		
KAPITALFÖRVALTNING								
Medicinteknik	Incentive A	1.500.000		15,0	321,0	1.072,5	2,19	2,89
Försäkring	Skandia A ⁵⁾	1.859.400	-52.600	9,3	271,3	696,3	1,82	1,82
Skog	Stora A	5.335.670		26,7	257,0 ⁶⁾	533,6	1,66	1,99
Bank	S-E-Banken A	4.270.000	1.619.900	42,7	256,9	429,1	0,73	0,76
Konsumentvaror	Swedish Match	13.535.000	13.535.000	27,1	354,3	358,7	2,92	2,92
Läkemedel	Astra A	1.489.000	1.489.000	1,9	180,1	204,7	0,14	0,11
	Astra B	800.000	800.000	1,0	98,1	106,8		
Fordon	Scania A	822.180	-473.420	8,2	144,4	145,9	0,70	0,80
	Scania B	568.800	-59.500	5,7	106,8	101,8		
	Scania WT ⁵⁾	2.540.000	2.540.000	–	28,5	16,5		
Verkstad	Svedala ⁵⁾	1.638.850	338.850	8,2	155,4	214,7	3,41	3,41
Fastigheter	Padox	949.000	949.000	14,2	55,0	52,2	9,49	9,49
	Padox TR	949.000	949.000	–	0,0	5,7		
Onoterade tillväxtaktier ^{4) 7)}	spec sid 29				208,8	208,8		
"Emerging markets"	spec sid 29				104,8	87,2		
Industri Kapital (delvis onoterat) ⁴⁾	spec sid 29				87,8	160,0		
Övriga ⁴⁾	spec sid 29				2,2	2,2		
Delsumma					2.632,4	4.396,7		
Aktieportfölj, omsättningstillgångar ⁴⁾		Not 14			37,6	37,6		
Summa Kapitalförvaltning					2.670,0	4.434,3		
Summa Kapitalförvaltning, koncernen ⁵⁾					2.632,8	4.381,1		
(exkl dotterbolag)								
SUMMA AKTIEINNEHAV, koncernen					3.666,5	7.207,1		
Moderbolagets aktieinnehav exkl dotterbolag					3.751,6	7.169,5		

¹⁾ Avser värden i moderbolaget om inte annat anges. "Aktieportfölj, omsättningstillgångar" avser dotterbolaget Johnson & Borsells innehav. Marknadsvärden avser officiella börskurser för noterade innehav. I övriga fall avses bokförda värden förutom för Inter Forward, som upptas till eget kapital per 1996-09-30 samt kapitaltillskott netto vid årsskiftet 1996/97, samt Industri Kapital som internt värderar vissa onoterade innehav. För Dahl och Scandic Hotels tas hänsyn till utfärdade optioner både avseende bokfört värde och marknadsvärde.

²⁾ Split 2:1

³⁾ I koncernen är innehavet i PriFast bokfört till ett värde som är 138,7 Mkr lägre än i moderbolaget.

⁴⁾ Följande innehav är onoterade: Inter Forward (konsolideras som helägt dotterbolag), HealthCap KB och HealthCap Colinvest KB (båda ingår i Aktieportfölj, omsättningstillgångar), Onoterade tillväxtaktier, vissa innehav i Industri Kapital, samt Övriga. Dessa innehav tillsammans med moderbolagets fastighet, dvs summan av onoterade tillgångar, uppgår till 731 Mkr i substansvärde motsvarande 9,5% 1997-12-31.

⁵⁾ Varav utnyttjade för aktielån: Skandia 1.500, Svedala 37.600 och Scania WT 1.000.000.

⁶⁾ I koncernen är innehavet i Stora bokfört till ett värde som är 16,0 Mkr högre än i moderbolaget.

⁷⁾ TV8, som är ägt till 80% och konsolideras som dotterbolag, ingår med 53,2 Mkr.

1997-12-31		Antal, st	Förändring 1997, st	Nominellt värde, Mkr	Bokfört ¹⁾ värde, Mkr	Marknads- ¹⁾ värde, Mkr	Andel av aktiekapital, %	Andel av rösträtt, %
Onoterade tillväxtaktier								
Telecom	Telia Overseas A	577.680	262.582	57,8	57,8	57,8	8,75	12,03
	Teligent	2.863.552	1.698.852	0,3	33,9	33,9	27,75	27,75
	Teligent TO	219.000	219.000	–	0,1	0,1		
Media	TV8 ¹⁾	190.000	189.975	0,2	3,2	3,2	80,41 ³⁾	80,04
	TV8 pref ²⁾	5.000	5.000	0,0	50,0	50,0		
IT	Micronic	800.000	800.000	0,8	33,3	33,3	6,67	6,67
	Netch Technologies	333	333	0,0	7,5	7,5	24,98	24,98
Medicinteknik	Eurona	35.000	35.000	0,0	17,5	17,5	6,00	6,00
	Eurona TO	35	35	–	0,0	0,0		
Finansiella tjänster	Danielsson & Partners	100.000	100.000	1,0	5,5	5,5	15,95	15,95
Summa onoterade tillväxtaktier					208,8 ⁴⁾	208,8 ⁴⁾		
"Emerging markets"								
	Brunswick Russian Emerging Equities Trust	206.186	206.186	–	15,5	15,7		
	Carlson Fund Pacific	8.248.106		–	79,3	61,5		
	SBC Malaysian Perles 0,01 Call 980630	4.101	4.101	–	5,0	5,0		
	SBC Bangkok Set 50 IDX Perles 31/3-99	1.096.000	1.096.000	–	5,0	5,0		
Summa "emerging markets"					104,8	87,2		
Industri Kapital								
Industri Kapital 1989	Brunkebergstorgs							
	Glassintressenter AB	3		0,0	0,0	0,0		
	Crisplant Holding Sv AB	33		0,0	0,0	0,1		
	Crisplant Industries AS	152.488		DKK 1,5	4,3	51,1		
	Guldfynd AB	3.454	18	0,0	3,5	9,6		
	Idesta Holding AB	4.581		0,0	0,5	0,3		
	Nyköping Aero Norden AB	8.704		0,1	0,9	2,0		
	(Hjem-ls Europa AS)	–	-7.532					
	(Lithells AB)	–	-50.589					
	(CSE Oxford AB)	–	-96.924					
	(CSE Oxford konv)	nom	-118.055					
Industri Kapital 1994	Addtek	9.133	9.133		1,3	1,3		
	Addtek IL	22.870	22.870		3,3	3,3		
	Addum	134.664	264	1,7	13,5	31,5		
	Amas BV	2.400	9	NLG 0,2	1,0	1,4		
	Amas Copex AB	20		0,0	0,0	0,0		
	Amas Copex AB konv	20		NLG 0,0	0,0	0,0		
	Brunkebergstorgs Invest AB	24		0,0	0,0	0,0		
	Husqvarna	110.208	110.208	1,1	11,0	11,0		
	Metsa Specialty Chemical OY	95.513	-13.927	FIM 2,9	14,0	13,9		
	Nordisk Bygginteriör SBP AB	141.350		1,4	14,1	14,1		
	(Amas BV konv)	–	-2.869					
	(Ellos Gruppen AB)	–	-136.224					
Industri Kapital 1997					20,4	20,4		
Summa Industri Kapital					87,8	160,0		
Övriga								
	Sudimer	1.000		–	1,1	1,1		
	SvD	9.000		–	1,0	1,0		
	Stockholms Fondbörs	3.858		–	0,1	0,1		
	(First German Partner)	–	-3.600					
Summa övriga					2,2	2,2		

¹⁾ Split 100:1, nyemission 187.500 stamaktier

²⁾ Nyemission 5.000 preferensaktier

³⁾ Konsolideras som dotterbolag. Bokfört värde i moderbolaget uppgår till 53,2 Mkr.

⁴⁾ I Onoterade tillväxtaktier räknas även innehaven i HealthCap som ingår i "Aktieportfölj, omsättningstillgångar", med 20 Mkr.

Inlösenprogram av egna aktier

Den 2 april 1996 lanserade Ratos ett bonusprogram till aktieägarna. Det är ett inlösenprogram avseende egna aktier som omfattar inlösen vid högst tre olika tillfällen, varav ett genomförts under 1997, om totalt 27 miljoner aktier. Målsättningen med programmet är bl a att bidra till att minska substansrabatten på Ratos-aktien och därmed öka aktieägarnas avkastning.

VÄRDEÖKANDE OCH RISK-SÄNKANDE

Efter omfattande analys är det Ratos bedömning att inlösenprogrammet är den bonusåtgärd som är mest värdeskapande och risk-sänkande för Ratos aktieägare. Programmet garanterar ett ökat aktieägarvärde genom fortsatt minskad substansrabatt och/eller inlösen av aktier till överkurs motsvarande fullt substansvärde. För aktieägarna är programmet mer beständigt värdehöjande än exempelvis engångsutdelning av dotterbolag.

PROGRAMMETS VILLKOR

Inlösenprogrammet trädde i kraft i december 1996 när Scandic börsnoterades. Då

bestod Ratos substansvärde av minst 80% marknadsnoterade tillgångar.

Villkoret för inlösen är att den genomsnittliga betalkursen på Ratos B-aktie direkt efter en kvartalskommuniké uppgår till mindre än 80% av det i kommunikén angivna substansvärdet per aktie. Då erbjuder Ratos styrelse Ratos aktieägare att inlösa var tionde aktie till i kommunikén angivet aktuellt substansvärde. Inlösen förutsätter bolagsstämmans och tingsrättens godkännanden.

En sådan avstämmning mellan aktiekurs och substansvärde görs fyra gånger per år i samband med kvartalskommunikéerna. Ratos inlösenprogram omfattar maximalt tre inlösenförfaranden. Procentgränsen, 80%, kan komma att justeras, dock endast uppåt.

Om de tre av styrelsen beslutade inlösentillfällena utlöses och slutförs avser Ratos styrelse föreslå att ett inlösen/återköpsförfarande per år därefter skall genomföras i de fall substansrabatten är för hög. Alternativa metoder för att maximera aktieägarvärdet utvärderas också.

ETT INLÖSENFÖRFARANDE GENOMFÖRT

Efter Ratos substansvärderapport den 15 januari 1997 skedde en avstämmning mellan substansvärde per aktie och börskursen för Ratos B-aktie. Den slutliga avstämningskursen underskred den kurs som angavs som gräns och resulterade i att ett första inlösenförfarande påbörjades. Ratos ordinarie bolagsstämma den 15 april 1997 beslutade om inlösen av 22.968 A-aktier och 9.869.404 B-aktier i Ratos mot 76,25 kr per aktie. Utbetalningen av inlösenbeloppet till ägare av inlösenaktier skedde den 11 augusti 1997.

EFFEKTER AV INLÖSENPROGRAMMET

Inlösenprogrammet har mottagits positivt av aktiemarknaden och bedöms ha bidragit till en betydande reduktion av Ratos substansrabatt.

Deklarationsinformation om 1997 års inlösen av aktier

Riksskatteverket (RSV) har fastställt hur stor del av det skattemässiga anskaffningsvärdet på Ratos-aktierna, som i samband med inlösen av aktier under 1997 skall anses belöpa på inlösenrätterna. Av RSVs rekommendationer framgår att 99% av anskaffningsvärdet för aktier i Ratos, oavsett aktieslag, skall hänföras till aktierna och 1% till inlösenrätterna vare sig dessa rätter avyttrats eller utnyttjats.

Eftersom det behövdes 10 inlösenrätter för att lösa in en aktie utgör anskaffningsvärdet för en inlöst aktie i Ratos (inlösenaktie) 99% av det genomsnittliga anskaffningsvärdet för samtliga aktier av samma slag och sort med tillägg för värdet av 10 inlösenrätter.

EXEMPEL INLÖSEN AKTIER

En aktieägare i Ratos hade 100 aktier med ett anskaffningsvärde på 50 kr per aktie (efter split 4:1 våren 1997). Han/hon löste in 10 aktier och reavinstbeskattas på följande sätt.

Försäljningspris:	10 x inlösenbeloppet 76,25 =	762,50 kr
Avgår:	10 x 49,50 kr (99% av 50 kr) = 495 kr 100 x 0,50 kr (1% av 50 kr) = 50 kr	545 kr
		- 545,00 kr
Skattepliktig reavinst:		217,50 kr
Nytt genomsnittligt anskaffningsvärde för återstående aktier blir 49,50 kr.		

Om aktieägaren istället avyttrade inlösenrätterna görs en reavinstberäkning på följande sätt.

EXEMPEL AVYTTRING AV INLÖSENRÄTTER

En aktieägare hade 25 Ratos-aktier med ett genomsnittligt anskaffningsvärde på 200 kr (före split 4:1 våren 1997) före avskiljandet av inlösenrätter. Han/hon avyttrade samtliga 25 inlösenrätter för 1,40 kr styck. Anskaffningsvärdet för inlösenrätterna blir 2 kr per styck (1% av 200 kr).

Försäljningspris:	25 x 1,40 kr =	35 kr
Avgår:	25 x 2 kr (1% av 200 kr) =	- 50 kr
Avdragsgill reaförlust:		- 15 kr

De kvarvarande aktierna får häfter ett genomsnittligt anskaffningsvärde på 198 kr (99% av 200 kr), motsvarande 49,50 kr efter split.

För den som köpt inlösenrätter på marknaden utgör köpeskillingen anskaffningskostnad. Vid beräkning av anskaffningsvärde skall i sådant fall genomsnittsmetoden användas. Om en köpt inlösenrätt inte utnyttjas utan går till förfall och blir värdelös, anses inlösenrätten avyttrad för noll kr.

Schablonregeln får inte användas i något fall på inlösenrätterna.

För ytterligare information hänvisas till Ratos hemsida www.ratos.se

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Förvaltningsaktiebolaget Ratos (publ) får härmed avgiva sin berättelse för år 1997.

Moderbolagets resultat efter skatt uppgår till 244 (2.331) Mkr. I resultatet ingår realisationsvinster med 123 (2.355) Mkr, finansnetto med 42 (16) Mkr och förvaltningskostnader med -58 (-77) Mkr. Moderbolagets utdelningsintäkter uppgår till 135 (83) Mkr.

AVKASTNING

Under 1997 har Ratos-aktiens börskurs stigit med 23%, från 57,50 till 71,00 kr per aktie. Affärsvärldens generalindex ökade med 25%.

Aktieägarna har erhållit en totalavkastning på 30%. Av totalavkastningen på 30% förklaras 15% av substansvärdets ökning (exklusive utdelning), 9% av minskad substansrabatt, 4% av lämnad utdelning och 2% genom avskild inlösenrätt. Findatas avkastningsindex, som inkluderar utdelningar och därmed är definitionsmässigt jämförbart med Ratos-aktiens totalavkastning, var 28%.

SUBSTANSVÄRDE

Ratos substansvärde ökade med 18% under 1997, inklusive lämnad utdelning, och beräknades till 85 kr per aktie vid årsskiftet. Det motsvarar ett totalt substansvärde på 7,7 miljarder kr. Trots inlösen av aktier med ett totalt värde av 754 Mkr och utdelning på 251 Mkr ökade substansvärdet.

Den dolda reserven i aktieinnehaven ökade med 1.014 Mkr och uppgick till 3.540 Mkr vid utgången av året.

AKTIVA INNEHAV

De Aktiva innehaven hade vid periodens slut ett marknadsvärde på 3.157 (2.962) Mkr. Ratos har ställt ut köpoptioner på Dahl- och Scandic-aktier som ett led i repektive bolags delägarprogram. Inter Forwards resultat före skatt mm uppgår till -39 (5) Mkr.

KAPITALFÖRVALTNING

Aktier har köpts för 1.480 Mkr och sålts för 630 Mkr. Nettoinvesteringen uppgår därmed till 850

Mkr. Kapitalförvaltningens aktieinnehav hade vid årets slut ett marknadsvärde på 4.435 (2.617) Mkr. Realisationsvinster i Kapitalförvaltningens innehav uppgick till 109 Mkr.

Förvärv har gjorts i främst Swedish Match, Astra, S-E-Banken och Pandox.

Innehavet i Scania har omdisponerats. Ratos har gjort investeringar i onoterade tillväxtaktier. I den nystartade TV-kanalen TV8 har totalt 53 Mkr investerats. Innehavet motsvarar 80% av aktier och röster. Vidare har investeringar gjorts i Telia Overseas, Teligent, Euron, HealthCap, Netch och Micronic. Ratos har bundit sig för att under de närmsta åren investera ca 150 Mkr i Industri Kapitals Fond 1997.

FÖRVALTNINGSKOSTNADER

Förvaltningskostnaderna i Ratos skall i normalfallet årligen utgöra mindre än 1% av substansvärdet. Omkostnaderna för året uppgår till 72 Mkr. I omkostnaderna ingår transaktionsrelaterade kostnader med 17 Mkr och kostnad för syntetiska optioner med 6 Mkr. Exklusive dessa två poster utgör Ratos årliga förvaltningskostnader för närvarande ca 0,6% av substansvärdet.

INLÖSEN AV AKTIER

Inom ramen för Ratos inlösenprogram har en avstämning mellan substansvärde per aktie och börskursen för Ratos B-aktie genomförts vid fyra tillfällen.

Den första avstämningen resulterade i att ett inlösenförfarande påbörjades.

Ratos bolagsstämma den 15 april 1997 beslutade om inlösen av 22.968 A-aktier och 9.869.404 B-aktier i Ratos mot 76,25 kr per aktie. Utbetalningen av inlösenbeloppet 754 Mkr till ägare av inlösenaktier skedde den 11 augusti 1997.

FINANSIELL STÄLLNING

Likvida tillgångar i centrala bolag har minskat till 33 (1.801) Mkr på grund av utbetalt belopp för inlösen och gjorda aktieinvesteringar. Likvida medel i koncernen är vid periodens slut 522 (2.260) Mkr.

AKTIESPLIT

Det nominella värdet på Ratos-aktien har i april 1997 genom aktieuppdelning (split) på 4:1 ändrats så att varje gammal aktie blir fyra nya aktier.

Det totala antalet aktier i Ratos uppgår vid årets utgång, efter genomförd split och efter genomförd inlösen av aktier, till 90.277.604 varav 21.727.060 A-aktier och 68.550.544 B-aktier.

FLYTTNING TILL O-LISTAN

Den 2 juli 1997 flyttade Ratos-aktien från Stockholmsbörsens A-lista till O-listan.

FRAMTIDA UTVECKLING

Sedan Ratos blivit etablerat som ett rent investmentbolag blir avkastningen till aktieägarna i framtiden främst beroende av den allmänna ekonomiska utvecklingen och börsutvecklingen, Ratos placeringsförmåga, Ratos åtgärder i de Aktiva innehaven och de övriga aktieägarvärdeskapande åtgärder som Ratos vidtar.

ÖVRIGT

Koncernens fria medel uppgår till 2.539 Mkr. Ingen överföring till bundet kapital föreslås.

FÖRSLAG TILL VINST-DISPOSITION

Till bolagsstämmans förfogande står:	Mkr
Balanserade vinstmedel	2.425
Årets resultat	244
	2.669

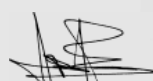
Styrelsen och verkställande direktören föreslår

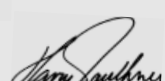
Följande vinstdisposition:

Utdelning till innehavare av stamaktier 3,00 kr/aktie	270
Balanseras i ny räkning	2.399

Stockholm den 18 februari 1998

Erik Söderberg
Vice ordförande

Lars Bern
Ordförande

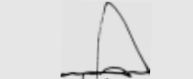

Harry Faulkner

Göran Grosskopf

Mikael Lilius

Olof Stenhammar

Jan Söderberg

Urban Jansson
Verkställande direktör

Resultaträkning

Mkr	Not 1	1997	1996
Aktiva innehav			
Resultat från helägda dotterbolag	Not 2,3	-42	1.209
Utdelningar, övriga	Not 4	59	31
Realisationsvinster, övriga	Not 5	0	876
<i>Resultat från Aktiva innehav</i>		17	2.116
Kapitalförvaltning			
Resultat från dotterbolag	Not 6	-19	–
Utdelningar	Not 4	77	59
Realisationsvinster	Not 5	109	86
<i>Resultat från Kapitalförvaltning</i>		167	145
Centrala intäkter och kostnader			
Förvaltningskostnader	Not 7	-72	-111
Finansiella poster	Not 8	53	27
Nedskrivningar		–	-65
<i>Centralt netto</i>		-19	-149
<i>Koncernens resultat före skatt</i>		165	2.112
Skatt	Not 9	-1	-58
<i>Årets resultat</i>		164	2.054

Finansieringsanalys

Mkr	Not 20	1997	1996
KASSAFLÖDE			
Aktiva innehav			
Helägda dotterbolag		6	1.728
Köp och försäljningar av aktier, netto		1	1.762
Utdelningar		59	31
<i>Aktiva innehav</i>		66	3.521
Kapitalförvaltning			
Dotterbolag		-25	–
Köp och försäljningar av aktier, netto		-850	685
Utdelningar		77	59
<i>Kapitalförvaltning</i>		-798	744
Centralt kassaflöde		-41	-47
<i>Koncernens kassaflöde efter investeringar/avyttringar</i>		-773	4.218
FINANSIERING			
Förändring av likvida medel		-31	97
Förändring av kortfristiga placeringar		1.770	-2.213
Förändring av övriga räntebärande		49	-2.040
Förändring av minoritetsintresse		–	-1
Inlösen av stamaktier		-754	–
Inlösen av preferensaktier		–	-5
Lämnad utdelning		-251	-150
Kursdifferenser på utlandslån		-10	94
<i>Summa finansiering</i>		773	-4.218

Balansräkning

Mkr		1997-12-31	1996-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella			
Aktiva innehav			
- Goodwill	Not 10	74	88
Kapitalförvaltning			
- Goodwill	Not 10	13	—
		87	88
Materiella			
Aktiva innehav			
- Byggnader och mark	Not 11	96	89
- Inventarier	Not 12	74	12
Kapitalförvaltning			
- Inventarier	Not 12	11	87
Centralt			
- Byggnader och mark	Not 11, 24	13	13
- Inventarier	Not 12	2	2
		196	203
Finansiella			
Aktiva innehav			
- Långfristiga fordringar, ej räntebärande		4	4
- Långfristiga fordringar, räntebärande		9	20
- Aktier och andelar	Not 13	26	20
- Aktier i börsnoterade bolag	Not 13	1.034	1.037
Kapitalförvaltning			
- Aktier och andelar	Not 13	2.595	1.634
Centralt			
- Långfristiga fordringar		33	6
- Aktier och andelar	Not 13	2	4
		3.703	2.725
Summa anläggningstillgångar		3.986	3.016
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Kapitalförvaltning		14	—
Kortfristiga fordringar			
Aktiva innehav			
- Kundfordringar		620	585
- Övriga kortfristiga fordringar		46	51
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		34	40
Kapitalförvaltning			
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1	—
Centralt			
- Övriga kortfristiga fordringar		1	66
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		16	—
		718	742
Kortfristiga placeringar			
Kapitalförvaltning			
- Aktier och andelar	Not 14	38	51
Centralt			
- Obligationer och andra värdepapper	Not 15	443	2.213
Kassa och bank	Not 15	79	47
Summa omsättningstillgångar		1.292	3.053
Summa tillgångar		5.278	6.069

KONCERNEN

Mkr		1997-12-31	1996-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	Not 16		
Aktiekapital		1.128	1.252
Bundna reserver		390	362
Fria reserver		2.375	1.231
Årets resultat		164	2.054
		4.057	4.899
Minoritetsintresse		1	1
Avsättningar	Not 17		
Avsättningar för pensioner		79	75
Avsättningar för skatter		82	84
Övriga avsättningar		50	95
		211	254
Långfristiga skulder			
Ej räntebärande skulder			
Övriga långfristiga skulder		1	27
		1	27
Räntebärande skulder	Not 18		
Checkräkningskredit		86	52
Bank- och reverslån		55	59
		141	111
Kortfristiga skulder			
Ej räntebärande skulder			
Leverantörsskulder		432	444
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		226	244
Övriga kortfristiga skulder		171	53
		829	741
Räntebärande skulder			
Bank- och reverslån		38	36
		38	36
Summa eget kapital och skulder		5.278	6.069
Ställda säkerheter			
För egna skulder			
Fastighetsinteckningar		55	53
Företagsinteckningar		33	36
Kundfordringar		192	170
Ansvarsförbindelser	Not 19		
Borgens- och ansvarsförbindelser		161	169

Resultaträkning

Mkr	Not 23	1997	1996
Rörelsens intäkter			
Utdelning på aktier	från dotterbolag	–	–
	från övriga	135	83
Realisationsvinst på värdepapper		123	2.355
Räntor	från dotterbolag	34	52
	från övriga	35	1
	till dotterbolag	-9	-16
	till övriga	-18	-21
Rörelsens kostnader			
Förvaltningskostnader			
- Externa kostnader		-35	-40
- Personalkostnader		-22	-37
- Avskrivningar		-1	0
Övriga rörelseintäkter och kostnader		2	2
Aktieägartillskott			-48
<i>Resultat före skatt</i>		244	2.331
Skatt		0	0
<i>Årets resultat</i>		244	2.331

Finansieringsanalys

Mkr	1997	1996
Löpande verksamhet		
Resultat före skatt, realisationsvinster och aktieägartillskott	121	24
Aktieägartillskott	–	-48
Förändring av rörelsekapital	306	-276
<i>Använt i löpande verksamhet</i>	427	-300
Förändring av aktieportföljen		
Dotterbolagsaktier:		
aktieägartillskott	–	-33
försäljning av dotterbolag	199	1.823
förvärv av dotterbolag	-50	–
överfört till/från börsbolagsaktier	-3	185
Börsbolagsaktier:		
investering	-1.757	-618
överfört från/till dotterbolagsaktier	3	-185
försäljning	363	1.298
Övriga aktier:		
investering	-145	-44
försäljning	121	59
Övrigt:		
investering	-3	–
<i>Nettoförändring av aktieportföljen</i>	-1.272	2.485
<i>Kassaflöde</i>	-845	2.185
Finansiering		
Förändring av likvida medel	0	1
Förändring av kortfristiga placeringar	-443	–
Förändring av räntebärande fordringar och skulder	2.293	-2.031
Inlösen av stamaktier	-754	–
Inlösen preferensaktier	–	-5
Lämnad utdelning	-251	-150
<i>Summa förändring av finansiering</i>	845	-2.185

Balansräkning

Mkr		1997-12-31	1996-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella			
Byggnader och mark	Not 24	13	13
Inventarier	Not 25	2	0
		15	13
Finansiella			
Aktier i dotterbolag	Not 26	359	476
Aktier, ej dotterbolag, se sid 28	Not 27	3.752	2.240
Övriga aktier och andelar	Not 27	2	4
Fordringar på dotterbolag			
- räntebärande		–	64
- ej räntebärande		–	300
Andra långfristiga fordringar		33	6
		4.146	3.090
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar på dotterbolag			
- räntebärande		4	1.837
- ej räntebärande		–	2
Övriga kortfristiga fordringar		1	20
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		16	0
		21	1.859
Kortfristiga placeringar	Not 15	443	
Kassa och bank		0	0
<i>Summa tillgångar</i>		4.625	4.962
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	Not 28	1.128	1.252
Reservfond		251	251
		1.379	1.503
Fritt eget kapital			
Balanserade vinstmedel		2.425	976
Årets resultat		244	2.331
		2.669	3.307
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	Not 29	16	–
Avsättningar för skatter		29	25
		45	25
Långfristiga skulder			
Ej räntebärande skulder			
Utställda optioner enligt optionsprogram	Not 30	–	25
		–	25
Räntebärande skulder			
Checkräkningskredit	Not 31	35	–
Bank- och reverslån		55	59
Skulder till dotterbolag		164	–
		254	59
Kortfristiga skulder			
Ej räntebärande skulder			
Utställda optioner enligt optionsprogram	Not 30	11	–
Leverantörsskulder		2	7
Skulder till dotterbolag		5	–
Övriga kortfristiga skulder		11	5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		64	26
		93	38
Räntebärande skulder			
Skulder till dotterbolag		147	0
Övriga kortfristiga skulder		38	5
		185	5
<i>Summa eget kapital och skulder</i>		4.625	4.962
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser			
Borgensförbindelser för dotterbolag		159	192
Andra ansvarsförbindelser		2	2

Bokslutskommentarer och noter

Från och med 1997 tillämpas den nya EU-anpassade årsredovisningslagen. Den har för Ratos inneburit förändringar i uppställningen av resultat- och balansräkningarna samt tillämpning av kapitalandelsmetoden. Jämförelseårets resultat- och balansräkningar har anpassats enligt de nya reglerna.

Ratos är att betrakta som ett rent investmentsbolag. Detta förhållande gör att intressebolagsredovisning, för moderbolagets direktägda intressebolag, bedöms mindre väl visa verksamhetens resultat och ställning. Mot denna bakgrund redovisas resultat- och balansräkningarna både utan och med kapitalandelsmetod (not 1). Koncernens fria kapital är lika stort i båda fallen. Resultatandelarna för moderbolagets direktägda intressebolag redovisas med ett kvartals förskjutning på grund av att senare information från intressebolagen ej är konsekvent tillgänglig.

Bokslutet är upprättat med beaktande av Redovisningsrådets rekommendationer.

KONCERNREDOVISNINGSPRINCIPER

Konsolidering

Koncernredovisningen omfattar Förvaltningsaktiebolaget Ratos (publ) och de företag där Ratos direkt eller indirekt vid årets utgång äger rätt att rösta för mer än 50% av röstetalet.

Koncernbokslutet upprättas enligt Redovisningsrådets rekommendation om koncernredovisning och med tillämpning av förvärvsmetoden.

Intressebolagsredovisning (not 1)

Koncernen tillämpar intressebolagsredovisning enligt kapitalandelsmetoden för intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20% och högst 50% av röstandelen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter finansiella intäkter och kostnader justerat för avskrivningar på förvärvade övervärden. Koncernens andel i intresseföretagens redovisade skatter ingår i koncernens skattekostnader. Vinstandelar, som har upparbetats efter förvärven av intresseföretagen och som ännu inte realiserats genom utdelning, redovisas i kapitalandelsfonden. Kapitalandelsfonden utgör en del av koncernens bundna egna kapital.

Obeskattade reserver

Eget kapitalandel av obeskattade reserver redovisas som bundet eget kapital och ingår i bundna reserver. Skatteandelen av obeskattade reserver redovisas som latent skatt och klassificeras som avsättning. Förlustavdragen åsätts värde till den del de är möjliga att utnyttja och dessutom kan avräknas mot befintlig latent skatteskuld.

Omräkning av utländska dotterbolag

Ratos följer det förslag till rekommendation som Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR givit ut. De utländska dotterbolagen omräknas till svenska kronor genom att samtliga poster i balansräkningen omräknas till balansdagskurs och samtliga poster i resultaträkningen till genomsnittskurs under året. Omräkningsdifferenser som uppstår vid denna omräkningsmetod redovisas direkt i koncernens eget kapital.

Förvärv och försäljning av bolag

Under året avyttrade bolag ingår i koncernens resultaträkning med intäkter och kostnader under innehavstiden. Vid förvärv av bolag inkluderas bolagets resultat från och med förvärvstidpunkten i koncernens resultat.

ÖVRIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Ratos följer Bokföringsnämndens rekommendation nummer 7.

Det innebär att fordringar och skulder i utländsk valuta vid bokslutstillfället värderas till balansdagens kurs. Skillnaden mellan tidigare bokfört värde och balansdagens värde resultatförs. Orealiserade kursvinster på långfristiga fordringar och skulder i utländsk valuta avsätts i det enskilda bolaget till en valutakursreserv. Valutakursreserven redovisas därvid som bokslutsdisposition i resultaträkningen och som obeskattad reserv i balansräkningen.

Pågående uppdrag

Inom speditorsrörelsen resultatavräknas uppdragen när de är genomförda.

Filmrättigheter, TV8

Anskaffningskostnaden för filmrättigheter aktiveras som varulager. Filmrättigheter kostnadsförs utifrån faktisk sändningstid.

Pensionsåtaganden

De pensionsåtaganden som ej regleras med försäkringspremier eller inbetalningar till stiftelser redovisas som avsättning i balansräkningen.

Planenliga avskrivningar

Avskrivningar enligt plan bestäms med ledning av tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängder. Maskiner och inventarier skrivs av med 10-20%, dataprogram med 33%. Byggnader skrivs av med 1-4%. Avskrivning av goodwill sker med 7-20% efter individuell prövning. Goodwill som uppkommit vid förvärv med förväntat uthålligt ekonomiskt resultat och kassaflöde samt som givit en betydande marknadsposition skrivs av på 15 år.

Jämförelsestörande intäkter och kostnader i Ratos

I enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nummer 4 redovisas jämförelsestörande intäkter och kostnader i resultatet före avskrivningar.

Jämförelsestörande intäkter och kostnader särredovisas med det grundläggande syftet att i övrigt kunna redovisa det löpande resultatet i Ratos-koncernen samt öka jämförbarheten mellan åren.

För rörelsebolagen identifieras följande jämförelsestörande poster

- Avyttring av fastighet
- Avyttring av aktier
- Försäkringsersättning vid förlust av anläggningstillgång
- Nedskrivning av anläggningstillgångar (som ej redovisas som strukturkostnad)
- Strukturintäkt/-kostnad

För att posterna skall särredovisas måste de för Ratos-koncernen uppgå till materiella belopp.

Strukturkostnad avser strukturella förändringar i rörelsebolagen som i förhållande till rörelsebolagens verksamhet är betydande och tillfälliga och kan avse avyttring av verksamhet, avveckling av (hela eller del av) verksamhet, nedskrivning av anläggningstillgångar (om den har samband med en strukturförändring).

Kursdifferenser på valutasäkringslån och terminer

Realiserade och orealiserade kursvinster/kursförluster på valutasäkringslån och terminer, exklusive valutasäkringslån på börsportföljen, förs i koncernredovisningen direkt till eget kapital till den del de motsvaras av omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska dotterbolag. Eventuellt resterande kursvinster/kursförluster redovisas i resultaträkningen.

KONCERNEN

NOT 1

Koncernredovisning med tillämpning av Kapitalandelsmetoden

Resultaträkning, Mkr	1997	1996
Nettoomsättning	4.833	9.954
Övriga rörelseintäkter	17	29
Övriga externa kostnader	-4.313	-7.845
Personalkostnader	-618	-1.840
Avskrivningar	-60	-264
Andelar i intresseföretags resultat	222	130
<i>Rörelseresultat efter avskrivningar</i>	81	164
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	186	2.064 ¹⁾
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	86	258
Nedskrivningar	—	-65
Räntekostnader och liknande resultatposter	-31	-210
<i>Resultat före dispositioner och skatt</i>	322	2.211
Skatt på årets resultat	-2	-14
Skatt från intressebolag på årets resultat	-56	-36
Övriga skatter	3	-42
Minoritetens andel av årets resultat	0	-1
<i>Årets resultat</i>	267	2.118
Balansräkning, Mkr	1997	1996
TILLGÅNGAR		
<i>Anläggningstillgångar</i>		
Immateriella anläggningstillgångar	87	88
Materiella anläggningstillgångar	196	203
Finansiella anläggningstillgångar	4.034	2.959
Summa anläggningstillgångar	4.317	3.250
<i>Omsättningstillgångar</i>		
Varulager mm	14	1
Kortfristiga fordringar	718	741
Kortfristiga placeringar	481	2.264
Kassa och bank	79	47
Summa omsättningstillgångar	1.292	3.053
Summa tillgångar	5.609	6.303
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Bundet eget kapital, not 16	1.849	1.849
Fritt eget kapital, not 16	2.539	3.284
Eget kapital	4.388	5.133
Minoritetsintresse	1	1
Avsättningar	211	254
Långfristiga skulder	91	85
Kortfristiga skulder	918	830
Summa eget kapital och skulder	5.609	6.303
Andelar i intresseföretag i moderbolaget		
Koncernvärden, Mkr		1997
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början		1.052
Investeringar		27
		1.079
<i>Akkumulerade resultatandelar mm</i>		
Vid årets början		234
Årets resultatandelar efter skatt		161
Avgår utdelningar från intresseföretag		-59
Årets omräkningsdifferens		-2
Effekt av att aktieinnehav har blivit intresseföretag		-5
Utställda optionspremier		-2
		327
Koncernmässigt värde		1.406

Forts. NOT 1

Specifikation av bolagets innehav av aktier och andelar i intresseföretag i moderbolaget

Intresseföretag, org.nr, säte	Antal	Andel, %	Kapitalandel, Mkr
Dahl, 556256-0085, Stockholm	5.824.000	28	350
Esselte, 556011-4554, Stockholm	4.450.780	13	403
Prifast, 556006-4973, Stockholm	7.098.652	35	449
Scandic Hotels, 556299-1009, Stockholm	4.930.000	29	169
Netch Technologies, 556505-1801, Lund	333	25	6
Telgent, 556398-7154, Nynäshamn	2.863.552	28	29
			1.406

Nestron (London), Drumheid (Stockholm) och Scandinavian Aircraft Leasing (Stockholm) är intressebolag, i centralt placerade dotterbolag, med ringa kapitalandelar.

NOT 2

Resultat från helägda dotterbolag

Mkr	1997	1996
Nettoomsättning	4.832	9.954
Övriga rörelseintäkter	12	22
Övriga externa kostnader	-4.229	-7.776
Personalkostnader	-579	-1.774
Avskrivningar	-57	-263
Jämförelsestörande poster	-31	-22
Andelar i intresseföretags resultat	7	7
<i>Rörelseresultat efter avskrivningar</i>	-45	148
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	—	1.106 ¹⁾
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	16	39
Nedskrivningar		
Räntekostnader och liknande resultatposter	-13	-84
<i>Resultat före dispositioner och skatt</i>	-42	1.209

Under 1997 och 1996 ingår Inter Forward hela året. Dahl och Scandic ingår endast till del av 1996.

Nettoomsättning per rörelsegrän och geografisk marknad, Mkr

	1997
<i>Nettoomsättning per rörelsegrän, division</i>	
Allmänspedition bil	2.305
Flyg/sjö	1.371
Järnväg	1.233
Övrigt	67
Eliminerings	-144
	4.832
<i>Nettoomsättning per marknad</i>	
Norden	3.635
Frankrike	332
Tyskland	435
England	347
Asien	37
Övrigt	46
	4.832

¹⁾ Inkluderar rearesultat vid avyttring i samband med börsintroduktion av Dahl och Scandic.

Forts. NOT 2

Andelar i intresseföretag inom Inter Forward

Mkr	1997
Ackumulerade anskaffningsvärden	
Vid årets början	11
Investeringar	1
	12
Ackumulerade resultatandelar	
Vid årets början	9
Årets resultatandel	5
Värde enligt balansräkning	26

Specifikation av bolagets innehav av aktier och andelar i intresseföretag inom Inter Forward

Intresseföretag, org.nr, säte	Andel, %	Kapitalandel, Mkr
Oy Railtrans, Finland	50	12
Prorail GesmbH, Österrike	33	1
Jerre Timbertrans GmbH, Tyskland	26	0
Cargo Link AB, 556187-6880, Sigtuna	45	1
Malmö flygfrakttterminal AB, 556061-7051, Malmö	21	1
Cargo Center Sweden KB, 556030-8374, Sigtuna	20	7
Sweden Air Cargo Terminals AB, 556148-2869, Sigtuna	50	3
AS Speditör terminalen, Norge	50	1
KS Speditör terminalen, Norge	50	0
GTS Praha Sped. s.r.o., Tjeckien	30	0
		26

Kapitalandelens värde överensstämmer med ägarandelen av eget kapital för respektive intressebolag.

NOT 3

Avskrivningar enligt plan

Mkr	Aktiva innehav		Övrigt	
	1997	1996	1997	1996
Inventarier	31	209	2	1
Byggnader	8	9	0	0
Övrig fast egendom	–	0	–	–
Goodwill	18	40	1	–
Balanserade kostnader	–	5	–	–
	57	263	3	1

NOT 4

Utdelningar

Mkr	Aktiva innehav	Kapitalförvaltning	Summa
Intressebolag	59	–	59
Finansiella anläggningstillgångar	–	76	76
Finansiella omsättningstillgångar	–	1	1
Summa	59	77	136

NOT 5

Realisationsvinster

Mkr	Aktiva innehav	Kapitalförvaltning	Summa
Intressebolag	0	–	0
Finansiella anläggningstillgångar	–	94	94
Finansiella omsättningstillgångar	–	15	15
Summa	0	109	109

NOT 6

Resultat från dotterbolag (avser TV8 under 4:e kv 1997)

Mkr	1997
Rörelsens intäkter	1
Externa kostnader	-11
Personalkostnader	-7
Avskrivningar	-1
Rörelseresultat efter avskrivningar	-18
Skatt	–
Årets resultat	-18
Koncernmässig goodwill-avskrivning	-1
	-19

NOT 7

Förvaltningskostnader

Mkr	1997	1996
Externa kostnader	-39	-45
Personalkostnader	-32	-66
Avskrivningar	-1	0
Summa	-72	-111

I personalkostnaden ingår kostnaden för syntetiska optioner med 6 (37) Mkr.

NOT 8

Finansiella resultatposter, centralt

Mkr	1997	1996
Finansiella anläggningstillgångar	1	–
Finansiella omsättningstillgångar	52	27
Summa	53	27

NOT 9

Koncernens skatt

Mkr	1997	1996
Betald skatt	-2	-14
Latent skatt	3	-42
Andel i intresseföretags skatt (Inter Forward)	-2	-2
	-1	-58
Andel i intresseföretags skatt (moderbolaget)	-54	-34
	-55	-92

NOT 10

Goodwill

Mkr	1997
Ackumulerade anskaffningsvärden	
Vid årets början	167
Investeringar	13
	180
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	
Vid årets början	-74
Årets avskrivningar	-19
	-93
Värde enligt koncernbalansräkningen	87
Varav Aktiva innehav	74
Kapitalförvaltning	13

NOT 11

Byggnad och mark

Mkr	1997
Ackumulerade anskaffningsvärden	
Vid årets början	176
Avyttring	-2
Omräkningsdifferens	2
	176

Forts. NOT 11

Mkr	1997
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	
Vid årets början	-62
Avskrivningar	-8
Avyttring	3
	-67
Värde enligt koncernbalansräkningen	109
Varav Aktiva innehav	96
Övrigt	13
Taxeringsvärde, Sverige	91
Räkenskapsårets betalda hyror avseende fastigheter samt framtida hyreskostnader för ingångna avtal uppgår till:	
	1997 1998 1999 2000 2001 2002
Lokalhyror	70 62 45 36 20 6

NOT 12

Inventarier

Mkr	1997
Akkumulerade anskaffningsvärden	
Vid årets början	257
Investeringar	37
Avyttring	-39
Omräkningsdifferens	-18
	237
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	
Vid årets början	-168
Årets avskrivning	-33
Avyttring	32
Omräkningsdifferens	19
	-150
Värde enligt koncernbalansräkningen	87
Varav Aktiva innehav	74
Kapitalförvaltning	11
Övrigt	2
Räkenskapsårets betalda leasingavgifter avseende inventarier samt framtida avgifter för ingångna avtal uppgår till:	
	1997 1998 1999 2000 2001 2002
	44 40 23 8 2 0

NOT 13

Aktier och andelar

Mkr	Antal	Nominellt värde	Bokfört värde
Aktiva innehav, aktier i börsnoterade bolag se (sid 28)			1.034
Kapitalförvaltningen, aktier och andelar (se sid 28)			2.595
Inter Forward (se not 2)			26
Centralt			
Anglo Scandinavian			
Aircraft Leasing KB	205	19,5	0,0
Drumheid AB	205	0,0	0,0
Brf Gråberget			2,5
Nestron Ltd	2.249.500	MGBP 2,2	0,0
			2,5

Nestron Ltd

Ratos Fastighets AB äger 45% i det engelska fastighetsbolaget Nestron Ltd som äger 25 industrifastigheter belägna främst i mellersta och sydöstra England. Det bokförda värdet på fastigheterna vid året slut är 29,4 MGBP. Per 1996-12-31 marknadsvärderades dessa fastigheter till 25 MGBP. Under året har en fastighet avyttrats. Bolagets egna kapital per 1997-12-31 är -0,5 (-1,6) MGBP och årets resultat uppgår till 1,1 (0,1) MGBP. Genom gjorda nedskrivningar och reserveringar är Nestron-innehavet upptaget till ett ungefärligt marknadsvärde per 1996-12-31 i Ratos balansräkning. Efter årets utgång har avtal tecknats om försäljning av 16 fastigheter för 24,2 MGBP vilket är i nivå med bokfört värde i Nestron. När affären är helt genomförd kommer återstående fastigheter att ha ett bokfört värde i Nestron på 5,3 MGBP, vilket är i nivå med ett bedömt marknadsvärde.

NOT 14

Kapitalförvaltningen

Aktier och andelar, omsättningstillgångar

Mkr	Antal	Nominellt värde	Bokfört värde	Börsvärde
CashCap	2.193	0,0	0,0	0,0
HealthCap KB	10.000.000	10,0	10,1	10,0
HealthCap KB CoInvest KB	10.000.000	10,0	10,1	10,0
MTG B	50.000	0,3	3,2	2,4
Swedish Match	200.000	0,4	4,9	5,3
Avalon Oil	190.000	MGBP 0,0	2,4	1,4
Nordic Aluminum	35.000	MFIM 0,3	2,8	2,2
Alfred Berg Rurik Fund	300.000	–	2,1	5,3
SBC Bangkok Set 50 IDX				
Perles 31/3-99	191.000	–	1,0	0,8
Nikkei 225 Call 981227	20	–	1,0	0,2
Summa aktier och andelar			37,6	37,6

Dessa värdepapper, som är omsättningstillgångar är värderade kollektivt.

Det innebär att i de fall bokförda värden på vissa aktieslag överstiger börsvärdet per 1997-12-31 kompenseras denna skillnad av att andra poster är värderade lägre än börsvärdet.

NOT 15

Obligationer och andra värdepapper

Mkr	1997	1996
Statobligationer	80	288
Statsskuldväxlar	260	1.289
Företagscertifikat	103	630
Övrigt	–	6
	443	2.213

Kassa

I likvida medel ingår enligt tullagen avskilda medel med 26 (27) Mkr.

NOT 16

Eget kapital

Aktiekapital	Mkr
Balans 1996-12-31	1.252,1
Inlösen av aktier	-123,6
Balans 1997-12-31	1.128,5
Bundna fonder	
Balans 1996-12-31	353,7
Ändring av redovisningsprincip – Inter Forward – kapitalandelsmetod IB 1997-01-01	8,1
	361,8
Årets omräkningsdifferens	7,6
Förskjutning fritt/bundet	20,1
Balans 1997-12-31	389,5
Balanserade vinstmedel	
Balans 1996-12-31	1.234,2
Ändring av redovisningsprincip – Inter Forward – kapitalandelsmetod IB 1997-01-01	-3,4
	1.230,8
1996 års resultat	2.051,2
Ändring av redovisningsprincip – Inter Forward – effekt på 1996 års resultat	2,7
	3.284,7
Förskjutning fritt/bundet	-20,1
Omräkningsdifferens	-9,0
Inlösen av aktier	-630,6
Lämnad utdelning	-250,4
Balans 1997-12-31	2.374,6

Forts. NOT 16

Med hänsyn till kapitalandelsmetoden, Mkr:

Bundna fonder (enligt ovan) 1997-12-31	389,5
Kapitalandelsfond 1996-12-31	234,8
Förändring av kapitalandelsfond 1997	96,3

Bundna fonder 1997-12-31, kapitalandelsmetoden 720,6

Tillämpningen av kapitalandelsmetoden ökar resultatet 1997 med 103 (64) Mkr. Motsvarande tal minskar fria reserver, varför effekten på det fria kapitalet är noll. Kapitalandelsfonden uppgår till 344,1 Mkr vid årets slut.

NOT 17

Avsättningar

48 Mkr är kreditförsäkrat via FPG/PRI.

Latent skatt ingår i avsättningen för skatter med 9 Mkr.

Minskningen av Övriga avsättningar sammanhänger med avveckling av optioner kopplade till Nestron-innehavet.

NOT 18

Skulder till kreditinstitut

Mkr	1997-12-31
Förfallotidpunkt, mellan 1-5 år efter balansdagen	86
Förfallotidpunkt, senare än 5 år från balansdagen	55
	141

NOT 19

Ansvarsförbindelser

Avser huvudsakligen ansvarsförbindelser för delägda bolag.

NOT 20

Finansieringsanalys

Förändring av nettofordran	Mkr
Balans 1996-12-31	2.065
Kassaflöde	-773
Inlösen av aktier	-754
Lämnad utdelning	-251
Kursdifferens på utlandslån	-10
Balans 1997-12-31	277

NOT 21

Medelantal anställda

Koncernen	1997 Totalt	1997 varav män %-andel	1996 Totalt	1996 varav män %-andel
Totalt	1.795	61	2.044	62
varav i				
Sverige	1.040	58	1.098	58
Tyskland	166	66	344	71
Storbritannien	253	71	269	70
Frankrike	177	54	186	63
Norge	51	55	50	56
Finland	36	44	24	54
Danmark	18	72	19	63
Österrike	7	71	15	67
Schweiz	9	78	10	80
Belgien/Luxemburg	—	—	4	75
Övriga länder	38	63	25	56

NOT 22

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

MODERBOLAGET

Löner och andra ersättningar

Mkr	1997	1996
Styrelse och VD, vVD (Sverige)	7,3	7,4
(varav tantiem)	(1,1)	(1,8)
Övriga anställda (Sverige)	7,8	9,5
Summa	15,1	16,9
Sociala kostnader	9,6	11,6
(varav pensionskostnader)	(2,9)	(5,5)

Av moderbolagets pensionskostnader avser 2,3 (5,3) Mkr styrelse och VD, vVD. Bolagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 16,4 (15,9) Mkr.

Moderbolagets personal var under 1996 och fram till och med maj 1997 anställda i centralt placerat dotterbolag och därefter i moderbolaget. Uppgifterna om "Löner och andra ersättningar", "Sociala kostnader" och "Pensionskostnader" avser de samlade kostnaderna för 1997 respektive 1996. Jämförelsetalen för 1996 är därmed ändrade.

KONCERNEN

Löner och andra ersättningar

Mkr	Styrelse, VD och vVD		Övriga	
	1997	1996	1997	1996
Totalt	38,4	41,5	410,3	434,1
(varav tantiem)	(3,4)	(6,9)	(—)	(—)
varav				
Sverige	19,2	20,6	239,4	235,0
(varav tantiem)	(2,1)	(4,8)	(—)	(—)
Storbritannien	6,0	4,8	49,5	44,5
(varav tantiem)	(0,3)	(0,4)	(—)	(—)
Tyskland	5,7	8,6	44,0	80,5
(varav tantiem)	(0,5)	(1,4)	(—)	(—)
Frankrike	1,6	2,3	43,3	45,8
(varav tantiem)	(0,3)	(0,2)	(—)	(—)
Övriga länder	5,9	5,2	34,1	28,3
(varav tantiem)	(0,2)	(0,1)	(—)	(—)
			Totalt	
			1997	1996
Sociala kostnader			157,1	166,0
(varav pensionskostnader)			(29,2)	(33,4)

Av koncernens pensionskostnader avser 5,2 (8,2) Mkr styrelse och VD. Bolagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 22,9 (22,5) Mkr.

Ersättningar till ledande befattningshavare och styrelseledamöter

Under 1997 har till styrelsen utbetalats av bolagsstämman beslutat arvode om 1.150 tkr, varav 225 tkr till ordföranden. Till ordföranden utgår pension grundad på tidigare anställning.

Lön och övriga förmåner för verkställande direktören uppgick 1997 till 4.380 tkr varav tantiem 904 tkr. Grunderna för tantiem prövas årsvis med beaktande av koncernens mål. Tantiemet för 1997 är baserat på Ratos-aktiens totalavkastning i förhållande till Findatas avkastningsindex. Utgående tantiem (efter skatt) utbetalas i form av aktier i Ratos. Pensionsmöjlighet finns från 60 års ålder. Pension utgår med 70% av då gällande pensionsmedförande lön mellan 60-65 år, ca 55% mellan 65-70 år och ca 50% livsvarigt. Pensionen är till fullo samordnad med allmän försäkring, annan tjänstepension samt nuvarande pensionslöfte. Ömsesidig uppsägningstid är 6 månader. Avgångsvederlag motsvarande 2 årslöner utgår och kan ej utlösas av verkställande direktören. För övriga ledande befattningshavare i Ratos-koncernen finns inga avtal avseende avgångsvederlag som uppgår till mer än 2 årslöner. Pension utgår från 65 års ålder förutom i några fall. Avgångsvederlag kan ej utlösas av enskild befattningshavare, förutom i ett fall, vid ändring av huvudägare.

Beräkningsgrunderna för bonus har förändrats för ledande befattningshavare i moderbolaget. Bonus utgår främst baserat på Ratos totalavkastning under året i förhållande till Findatas avkastningsindex. Utgående bonus (efter skatt) utbetalas i form av aktier i Ratos.

MODERBOLAGET

NOT 23

Rörelsens intäkter

Mkr	Erhållna utdelningar	Realisationsvinst	Räntor
Dotterbolag	–	–	25
Intresseföretag	59	29	–
Övriga finansiella anläggningstillgångar	76	94	–
Finansiella omsättningstillgångar	–	–	35
Skulder, externa	–	–	-18
Summa	135	123	42

Förvaltningskostnader

I personalkostnader ingår kostnad för syntetiska optioner med 5,6 (37,3) Mkr.

Övriga intäkter och kostnader

I övriga intäkter och kostnader ingår resultatet för moderbolagets fastighet med 2,1 (3,3) Mkr. varav avskrivning på byggnad 0,3 (0,3) Mkr och reparationskostnader 1,0 (1,0) Mkr.

Skatt

Moderbolaget beskattas enligt reglerna för investmentbolag. Dessa innebär att realisationsvinster ej är skattepliktiga. I gengäld skall investmentbolagen i deklarationen ta upp en schablonintäkt om 2 % av de innehavda aktiernas marknadsvärden vid årets ingång. Denna schablonintäkt uppgick 1997 till 101 Mkr. Mottagna utdelningar är skattepliktiga. Lämnad utdelning är avdragsgill så länge den inte medför att sammanlagt taxerat underskott uppkommer. Räntenetto och omkostnader är avdragsgilla.

NOT 24

Byggnad och mark

Mkr	1997	1996
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	17,0	17,0
Investeringar	–	–
	17,0	17,0
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-4,2	-3,9
Årets avskrivning	-0,3	-0,3
	-4,5	-4,2
<i>Värde enligt balansräkningen</i>	12,5	12,8
<i>Taxeringsvärde</i>		
Byggnad	46,8	33,6
Mark	–	–

NOT 25

Inventarier

Mkr	1997	1996
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	0,1	0,1
Investeringar	5,5	0,0
Avyttring	-0,4	–
	5,2	0,1
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-0,1	-0,1
Investering	-3,1	–
Avyttring	0,4	–
Årets avskrivning	-0,3	0,0
	-3,1	-0,1
<i>Värde enligt balansräkningen</i>	2,1	0,0

NOT 26

Aktier i dotterbolag

Mkr	1997	1996
<i>Bokförda värden</i>		
Vid årets början	476,4	1.008,6
Investeringar	53,2	13
Avyttring	-170,1	-545,2
	359,5	476,4

Specifikation av moderbolagets innehav av dotterbolagsaktier

Dotterbolag, org. nr, säte	Förändring Antal	Antal	Andel, %	Bokfört värde, Mkr
InterForward in Stockholm AB, 556030-3488, Stockholm		2.400.000	100	300
Ratos Fastighets AB, 556308-3863, Stockholm		50.000	100	6,2
Fastighets AB Strömparterren, 556309-8481, Stockholm		10.000	100	0,1
TV8, 556507-2401, Stockholm	194.975	195.000	80	53,2
(Ratos Service AB)	-5.000	–		
				359,5

Fullständig förteckning över koncernens bolag kan rekvideras från Ratos.

NOT 27

Aktier, ej dotterbolag

Mkr	1997-12-31
Intressebolag	1.214
Övriga finansiella anläggningstillgångar	2.538
Summa	3.752

Övriga aktier och andelar

Mkr	1997-12-31
Intressebolag	–
Övriga finansiella anläggningstillgångar	2
Summa	2

Intressebolag	
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>	
Vid årets början	1.190
Investeringar	26
Premier för utfärdade optioner	-2
Summa	1.214

Specifikation	Eget kapital andel	Resultatandel efter skatt
Dahl	350	45
Esselte	390	47
PriFast	414	36
Scandic	169	27
Netch	1	-1
Teligent	-2	0
	1.322	154

NOT 28

Aktiekapital

		Mkr
Stam A	(21.727.060 à 12,50)	271,6
Stam B	(68.550.544 à 12,50)	856,9
	90.277.604	1.128,5

Aktier av serie A berättigar till en röst och aktier av serie B till 1/10 röst.

Under året har genomförts inlösen av 22.968 A-aktier och 9.869.404 B-aktier.

NOT 29

Avsättningar för pensioner

Ingen del av pensionsavsättningen är kreditförsäkrad via FPG/PRI.

NOT 30

Utställda optioner enligt optionsprogram

Styrelsen i Ratos införde i november 1993 ett optionsprogram omfattande syntetiska optioner för ledande befattningshavare inom koncernen. Åtgärden bedömdes positivt påverka koncernens fortsatta utveckling och därmed vara till fördel för aktieägarna.

Programmet omfattade initialt 21 personer som sammanlagt förvärvade 389.000 optioner. Betalt optionspris översteg aldrig 25% av årslönen.

Optionerna har en löptid på fem år (till november 1998). Efter split 4:1 under 1997 har optionerna ett lösenpris på 23,60 kr/aktie. Optionerna prissattes vid utställandet på marknadsmässiga villkor till 1,96 kr/st. Villkoren baserades på marknadsförhållandena 1993-11-24 då börskursen för Ratos B-aktie var 21 kr. Värderingen genomfördes av två externa värderare som använde Black & Scholes modell och gjorde bedömningen av använda parametervärden i modellen. Bolaget medverkade ej vid finansieringen.

Av 1.556.000 (med hänsyn till split 4:1 1997) ursprungligt förvärvade optioner har under 1997 528.000 utnyttjats. Vid årsskiftet 1997/98 är 232.000 optioner utestående. Inga befattningshavare i moderbolaget äger längre optioner.

Optionernas värde har beräknats till 45,71 kr/st per 1997-12-31. Värdeförändringen under 1997 har belastat resultatet med 5,6 Mkr.

NOT 31

Skulder till kreditinstitut

Mkr	1997-12-31
Förfallotidpunkt, mellan 1-5 år efter balansdagen	199
Förfallotidpunkt, senare än 5 år från balansdagen	55
	254

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Förvaltningsaktiebolaget Ratos (publ)
Organisationsnummer 556008-3585

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Förvaltningsaktiebolaget Ratos AB för år 1997. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskaphandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskaphandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bo-

laget eller på annat sätt har handlat i strid mot aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning, varför vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen fastställs och

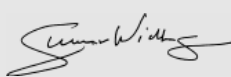
att vinsten i moderbolaget disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte vidtagit någon åtgärd eller gjort sig skyldiga till någon försummelse som enligt vår bedömning kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, varför vi tillstyrker

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 18 februari 1998

Hans Karlsson
Auktoriserad revisor

Gunnar Widhagen
Auktoriserad revisor

Koncernledning

Fredrik Sandelin, Hans Ekelund, Urban Jansson, Olle Isberg och Thomas Mossberg

URBAN JANSSON

VD

Styrelseordförande i Dahl, Esselte, PriFast och Scandic Hotels

Aktier i Ratos: 102.000

THOMAS MOSSBERG

Vice VD

Styrelseledamot i Dahl och Inter Forward

Huvudsakliga ansvarsområden: Dahl, Scandic Hotels, Investor relations

Aktier i Ratos: 36.600

HANS EKELUND

Ekonomidirektör

Huvudsakliga ansvarsområden: Ekonomi, IT, administration

Aktier i Ratos: 8.200

OLLE ISBERG

Direktör

Styrelseledamot i PriFast

Huvudsakliga ansvarsområden: Kapitalförvaltning, Esselte, PriFast

Aktier i Ratos: 170.000

FREDRIK SANDELIN

Finansdirektör

Styrelseledamot i Scandic Hotels

Huvudsakliga ansvarsområden: Finansiering, skatter, Inter Forward

Aktier i Ratos: 15.000

Ratos medarbetare.

Styrelse

Sven Söderberg

Erik Söderberg

Lars Bern

Harry Faulkner

Göran Grosskopf

Urban Jansson

Mikael Lilius

Olof Stenhammar

Jan Söderberg

Styrelse och revisorer

SVEN SÖDERBERG

Generalkonsul. Född 1928.

Styrelseordförande. Styrelseledamot sedan 1971. Bolagets verkställande direktör 1974-1992. Styrelseordförande i Skandia. Styrelseledamot i Incentive, Stora m fl. Norges Generalkonsul i Stockholm.

Aktier i Ratos: 2.486.120

ERIK SÖDERBERG

Direktör. Född 1926.

Vice ordförande. Styrelseledamot sedan 1958. Bolagets verkställande direktör 1958-1969. Ordförande 1974-1993.

Aktier i Ratos: 1.783.654

LARS BERN

Tekn dr. Född 1942.

Styrelseledamot sedan 1989. Styrelseordförande i Bern & Partners, Jösse Car, Rättvisemärkningen, TNA och Tuben samt ledamot i olika företag och organisationer.

Aktier i Ratos: 17.200

HARRY FAULKNER

Direktör. Född 1931.

Styrelseledamot sedan 1986. F d verkställande direktör och koncernchef i Alfa-Laval. Styrelseordförande i Arcona. Styrelseledamot i bl a Aktiefrämjandet, Ahlström (Finland), Astra, Bylock & Nord-sjöfrakt, Perlos Oy (Finland), Four Seasons Venture Capital, SEB Fonder, Sabroe (Danmark), Tetra Laval m fl.

Aktier i Ratos: 4.000

GÖRAN GROSSKOPF

Professor, Jur. dr. Född 1945.

Styrelseledamot sedan 1996. Styrelseordförande i Tetra Laval Group och Herenco AB.

Aktier i Ratos: 40.000

URBAN JANSSON

Född 1945.

Verkställande direktör i Ratos sedan 1992. Styrelseordförande i Dahl, Esselte, PriFast och Scandic Hotels. Styrelseledamot i S-E-Banken, m fl.

Aktier i Ratos: 102.000

MIKAEL LILIUS

Direktör. Född 1949.

Styrelseledamot sedan 1997. Verkställande direktör i Incentive. Styrelseledamot i Huhtamäki Oy och Perlos Oy.

Aktier i Ratos: 0

OLOF STENHAMMAR

Direktör. Ek dr h.c. Född 1941.

Styrelseledamot sedan 1994. Styrelseordförande i OM Gruppen. Styrelseledamot i Trygg-Hansa, Trygg-Hansa Försäkring, LjungbergGruppen, Novare Kapital AB, Svenska Sjöräddningssällskapet m fl.

Aktier i Ratos: 4.000

JAN SÖDERBERG

Direktör. Född 1956.

Styrelseledamot sedan 1993. Verkställande direktör i AB Svenska Industriplast. Styrelseledamot i Esselte.

Aktier i Ratos: 2.956.276

Revisorer

HANS KARLSSON

Auktoriserad revisor, KPMG Bohlins

GUNNAR WIDHAGEN

Auktoriserad revisor, Ernst & Young

Revisorssuppleanter

ROLAND NILSSON

Auktoriserad revisor, KPMG Bohlins

TORBJÖRN HANSON

Auktoriserad revisor, Ernst & Young

Hans Karlsson

Gunnar Widhagen

Femårsöversikt

KR PER AKTIE	1993	1994	1995	1996	1997
Totalavkastning, %	170	-5	52	116	30
Substansvärde	35	36	50	74	85
Börskurs	21	19	28	58	71
Substansrabatt, %	40	47	45	23	17
Lämnad utdelning	0,88	1,00	1,50	2,50	3,00 ¹⁾
Direktavkastning, %	4,2	5,3	5,5	4,3	4,2
Eget kapital	29	29	32	49	45
Resultat (efter redovisad skatt)	3,10	1,45	3,55	20,53	1,82

NYCKELTAL, KONCERNEN

Räntabilitet på eget kapital, %	9	5	12	51	4
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	11	8	12	44	6
Kassaflöde efter investeringar/avyttringar	3.345	250	302	4.218	-773
Soliditet, %	37	35	40	81	77
Soliditet inkl dold reserv, %	41	37	46	86	86
Medelantal anställda	9.189	9.675	9.753	2.044	1.795
Aktieportföljens marknadsvärde, Mkr	2.987	2.974	3.159	5.578	7.592

KONCERNEN, Mkr

RESULTATRÄKNING					
Aktiva innehav					
Resultat från helägda dotterbolag	- 390	59	194	1.209	-42
Utdelningar, övriga	10	11	102	31	59
Realisationsvinster, övriga	–	–	–	876	–
Resultat från Aktiva innehav	- 380	70	296	2.116	17
Kapitalförvaltning					
Resultat från dotterbolag	–	–	–	–	-19
Utdelningar	63	19	35	59	77
Realisationsvinster	896	197	265	86	109
Resultat från Kapitalförvaltning	959	216	300	145	167
Centrala intäkter och kostnader	- 285	- 83	- 161	- 149	-19
Koncernens resultat före skatt	294	203	435	2.112	165
Skatt	17	- 56	- 77	- 58	-1
Koncernens resultat efter skatt	311	147	358	2.054	164

MODERBOLAGET, Mkr

Resultaträkning, sammandrag					
Utdelning	72	30	133	83	135
Räntenetto	-107	-59	-44	16	42
Övriga intäkter och kostnader netto	-96	161	339	2.232	67
Årets resultat	-131	132	428	2.331	244
Balansräkning, sammandrag					
Balansomslutning	2.954	3.302	3.172	4.962	4.625
Aktier i dotterbolag (bokf värde)	1.323	1.020	1.009	476	359
Aktier i övriga bolag (bokf värde)	1.526	2.032	1.840	2.244	3.752
Övriga tillgångar	105	250	323	2.242	514
Skulder	692	996	538	152	577
Eget kapital	2.262	2.306	2.634	4.810	4.048

¹⁾ Av styrelsen föreslagen utdelning

Definitioner av nyckeltal

Soliditet

Redovisat eget kapital i procent av balansomslutningen. I eget kapital inräknas minoritetsintresse.

Soliditet inklusive dold reserv

Redovisat eget kapital plus 100% av dold reserv i börsaktier och förvaltningsfastigheter i procent av balansomslutningen inklusive dolda reserver. I eget kapital inräknas minoritetsintresse.

Sysselsatt kapital

Balansomslutningen minus räntefria skulder och kassa samt för dotterbolag finansiella koncernfordringar.

Räntabilitet på eget kapital

Årets resultat i procent av genomsnittligt eget kapital. För dotterbolagen används 30% schablonskatt och bokslutsdispositioner exkluderas.

Räntabilitet på sysselsatt kapital

Resultat före räntekostnader, skatt och för dotterbolag ränteintäkter på finansiella koncernfordringar i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Kassaflöde

Med "kassaflöde efter investeringar/avyttringar" avses rörelsens alla in- och utbetalningar. Det inkluderar även investeringar och avyttringar men exkluderar all räntebärande finansiering. På så sätt överensstämmer kassaflödet definitions- mässigt med förändringen av det räntebärande nettot före valutakursförändringar på utländska lån och eventuella tillskott från och utdelning till aktieägarna. Det räntebärande nettot avser räntebärande lån minskat med kassa.

Ratos-aktiens totalavkastning

Ratos B-akties kursutveckling inklusive återinvesterad utdelning och inlösenrätt.

FÖRVALTNINGS AB RATOS (publ)

Drottninggatan 2
Box 1661
111 96 STOCKHOLM
Telefon 08–700 17 00
Telefax 08–10 25 59

Internet: www.ratos.se
E-post: ratos@ratos.se
Aktieägarservice: 020–370 371

Ratos

Ratos

97

Innehållsförteckning

Presentation av företaget

Summering av 1997

Nyckeltal

VD:s kommentar

Resultaträkning

Balansräkning

Finansieringsanalys

Noter

Aktien

